Regd No N.44
M. 3813.

10343

విడిప్రతిక ౦-౧-౦

To Let

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ❀ హైదరాబాదు దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౬ తారణ సం. చైత్ర శు. ౬ [౩౦-౩-౧౯౪౪] గురువారము ❀ సంచిక ౨౮

మణిపూర్ రాష్ట్రంలోనికి జపానువారి ప్రవేశము

జపాను వారికి గొప్ప నష్టాలు

శత్రువులతో తీవ్ర ప్రతిఘటన

ఈ యుద్ధములో భారతీయభూమిపై జపాను వారు యుద్ధముచేయుటకిదే మొదటిపర్యాయము యుద్ధశాఖవారి ఒక ప్రకటనవల్ల, మణిపూరు రాష్ట్ర సరిహద్దులను దాటి జపానుసైన్యాలు కొన్ని ప్రదేశాలలో ముందుకువచ్చినవి. నీరు ౧౬౦ మైళ్ళ పొడుగు టుంగపూర్ రోడ్డువెంబడి తమదాడి నడుపుచున్నారు. ఈ రంగములో ప్రథమశ్రేణిలోయున్న సైన్యాలు వారినెదుర్కొనుచున్నవని మార్చి ౨౦ నాటి వార్తలనుబట్టి తెలియుచున్నది. తరువాత వార్తలనుబట్టి చిన్‌కొండలకు దక్షిణభాగములో మనసైనికదళాలు హాకాఅనే ప్రదేశంలోయున్న జపానుదళాలపైబడి వారినితరిమివేసి టిడ్డిం ఇంఫాల్‌కు మధ్యనున్నరోడ్డుపై రెండుగుట్టలు స్వాధీనపర్చుకొనిరి. యిచ్చటిపోరాటములో శత్రువులు కొంత ఆయుధసామానులనువదలిపారిపోయిరి. యుక్రూ శత్రుప్రాంతములోను రిమోకశత్రుదాడిజరిగినది. శత్రువులు ముందుకుసాగుచున్నారు. గాని గొప్పనష్టములు గలిగినవి. జపాను సైన్యాలు టిడ్డిం నుండి ఉత్తరదిశగా ప్రయాణంసాగించుచు టాంకులతో యుద్ధము చేయుచున్నవి. వారి టాంకులు చాలా ధ్వంసము చేయబడినవి.

అరకాన్ రంగములో పర్యవేక్షక సైన్యాలు తీవ్రంగా పనిసాగించుచున్నవి. ౨౫ మార్చి నాడు మనసైన్యాలు ఒకగుట్టనుండి శత్రువులను పారద్రోలినవి. సోంగ్రాకొండలవద్ద జపానువారు ఖోవిందియావైపు పురోగమనము సాగించుచున్నారు.

కాక్సుబజారుపై దాడి

మార్చి ౩౪ తేదినాటి ఉదయము కొన్ని జపాను విమానాలు కాక్సుబజారు విమానాశ్రయముపై దాడి సలిపినవి. పెద్దవస్తు సముదాయానికి పెద్దనష్టమేమియు జరుగలేదు గాని, చాలామంది సైనికోద్యోగులు, ప్రజలు చనిపోయిరి.

పసిఫిక్ రంగం

మిత్రమండలివారి పసిఫిక్ ప్రధానకార్యాలయ ప్రకటన ఒకటియిట్లు తెలుపుచున్నది. టోరోకీనియా, బోగెన్‌విల్లి ప్రదేశాలలోయున్న అమెరికాసైన్యాలను పారద్రోలుటకై జపానువారు ౨౦౦౦మంది సైన్యముతో తిరుగుదాడులను సలిపిరి. యీ పోరాటములో ౩౦౦ మంది జపానీయులు మరణించిరి. అమెరికనులు నలుగురుమాత్రమే మరణించిరి. దీనిఫలితముగా రెండు దీవులు అమెరికా వారి వశమయ్యెను.

క్యాసినో యుద్ధం

క్యాసినోనుండి జర్మనులు మొదట వెళ్ళగొట్టబడినప్పటికీ, వారు క్రమముగా పట్టణములోని కొన్ని భాగాలను వశపరచుకొన్నారు. క్యాసినో పట్టణము పురాతనకాలంనుండి రక్షణకార్యాలకు పేరుపొంది యున్నది. ఇచట రక్షణ అనుకూలాలు చాలా యున్నవి. ఈ అనుకూలములను ఉపయోగించుకొంటూ జర్మనులు ఎదురుదాడులు సలుప యత్నించుచున్నారు.వీరికియిక్కడఅపారమైననష్టములు కలుగుచున్నవి. పట్టుబిగువుకు మాత్రమే పోరాడుచు నష్టపడుట తెలిసికొన్నవ.

అక్షరాజ్యసైన్యాలు క్రిమియా నుండి ఖాళీ

ఇస్తాంబుల్‌నుండి వచ్చిన నమ్మకమైనవార్త ననుబట్టి అక్షరాజ్యాలసైన్యాలు క్రిమియాను ఖాళీచేసి వెళ్ళుచున్నవని తెలియుచున్నది.

ఈమధ్య రుమేనియావారు కొంబలపు దళము మొదట ఒక పెద్ద స్టీమరులో నల్లసముద్రములో నుండి వచ్చుచుండగా, రష్యా జలాంతరామి కని పెట్టి దెబ్బతీసినది. తత్ఫలితంగా సైన్యమంతా నీటిపాలైనది, యీ వార్తను రుమేనియాప్రజలకు తెలియజేయక యుంచినారని తెలియుచున్నది,

రుమేనియా సరిహద్దు పోరాటము

రుమేనియా సరిహద్దులో బెస్సరేబియాయందున్న బాల్టి, ప్రాస్కూరావ్ అనే ముఖ్యమైన పదేశాలను జర్మనుసేనలువిడచి పారిపోయినవి. బాల్టిని రుమేనియాయందు జర్మనుల ప్రధానస్థానముగా ఏర్పాటుచేసుకొని యుండిరి ఇది అన్నివిధములా చాలా ముఖ్యపట్టణము. తరువాత రష్యనుదళములు మార్షల్ కోనేయి అధిపత్యములో ఒడెస్సాను, మరికొన్ని ప్రదేశాలను పట్టుకొని ప్రత్‌నది వరకు వచ్చినారు పీని పోకడనుబట్టి చూడగా ప్లొస్టినూనెగనులనువశపరచుకొనే యుద్దేశముతో పురోగమనము సాగిస్తున్నట్లు తెలుచున్నది. జర్మనుసైన్యాలు ధైర్యముచెడి పారిపోవుచున్నవి. రుమేనియానుఅటియూనెగనులనురక్షించుకొనవలెనంటే క్రొత్తసైన్యాలను తెప్పించుకొనవలసే గాని జర్మనులకు ఆశలేదు. ౨౫ మార్చి తేదినాటి సోవియట్ ప్రకటనలో, రష్యాసైన్యములు కెమనెట్సు పొడోల్స్కి ప్రదేశాలను యింకా కొన్ని గ్రామాలను గూడ పట్టుకొన్నారని తెలియుచున్నది.

ఎర్రసేనలు జెక్కు సరిహద్దు సమీపంలో

రష్యను సైన్యాలు సీస్టర్ నదికిరువైపులా పురోగమనము సాగించి, ౧౯౩౯ సంవత్సరమునకు పూర్వపు జెకోస్లోవాక్యా సరిహద్దును సమీపించినది. త్రోవలో టోర్న్యపోల ప్రాంతాలలో యున్న శత్రుశేషాలను తీసివేసుకుంటూకోలోమియా అనే ప్రదేశమువరకు వచ్చినవి. రష్యాయందలి యితర రంగాలలో విశేషాలేమీలేవు.

హంగేరీరంగములో జర్మనుల క్రొత్తసైన్యాలు ముందుకు సాగుచున్నవి. కాని యుగోస్లావ్ సైనికులు కొంతిమంది వారి నెదిరించుచున్నారు. కొన్ని చోట్ల జాన్సియా బల్లెపుదళాలు వారినాపి నష్టములు కలిగించినవి, ఈసమయములోనే హంగేరీకి యిదివరకు ప్రధానిగా యున్న నికోలస్ కాలీతప్పించుకొనిపోయి మిత్రమండలి వారితో చేరినాడట

జర్మనీని పిండికొట్టారు

మార్చి ౨౪వతేది రాత్రి సుమారు ౧౦౦౦ బ్రిటిషువిమానాలు జర్మనీయందలి ముఖ్య ప్రదేశాల మీద బాంబులవర్షించి, బెర్లిన్‌నగరాన్ని, పశ్చిమ జర్మనీయందున్న ముఖ్య పట్టణాలనుధ్వంసము చేసినవి. ఈ ప్రళయమైనదాడులలో జర్మనులకెంతనష్టమైనది భగవంతునికే ఎరుక గాని, మనవి మాత్రము ౭౩ విమానాలు నష్టమైనవని విమానశాఖవారి ప్రకటనవల్ల తెలియుచున్నది. ఈ దెబ్బ లకు హడలిపోయి ఫ్రాంక్‌ఫర్టును ఖాళీచేయుటకై జర్మనులు ప్రయత్నము చేయుచున్నారట.

లండన్‌పై భయంకర విమానదాడి

ఇంకవరకెన్నడు జరుగనంతటి భయంకరమైన విమానదాడి జర్మనులు ౨౪వ తేదినాటి రాత్రి లండన్ నగరముపై జరిపిరి. చాలాచోట్లనుండి నష్టము గలిగినవార్తలు వచ్చెను జర్మనులు ముందుగా ఒకరకమైన నూనెను పైనుండిచల్లి తరువాత అగ్నిబాంబులు వేసినందువల్ల చాలా ప్రదేశాలలో మంటలు చెలరేగినవి. మహాభీభత్సం జరిగింది.

శుభాగమనము

సీతారాంబాగ్ శ్రీ మదుభయ వేదాన్తవర్ధినీ సంస్కృత పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ ఉ. వే. బ్ర శ్రీమాన్ కో, కం. అ. శ్రీ శఠకోపం రామానుజాచార్య స్వామివారు వరంగల్లుకు రెండువారములనాడు వచ్చిరి. వీరికి స్థానిక పురప్రముఖులు స్వాగతమొసగి ఊరేగింపు సల్పిరి

వైదిక కళాశాలను దర్శించిరి. శ్రీ మాన్‌స్వామి వారు కళాశాలా సన్నివేశముతో గూడిన గురుకులమును జూచుటచే నామనయునకు మిక్కిలి యుత్సాహము కలుగుచున్నదనియు తాను విద్యార్థులకై కొన్ని నుపదేశములనిచ్చుటకై మరొకప్పుడైన కొంతయవకాశము తీసుకొందుననియు నీ కళాశాలపై పూర్ణాభిమానము గలిగినదనియు తెలిపిరి

అయ్యంగారి నియామకం

ఆదిలాబాదు నష్ప డిప్యుటీ కమిషనరుగా శ్రీ, రామస్వామిఅయ్యంగారు అనే వారిని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు నియమించినారు.

మహబూబాబాదు

౨౧-౬-౫౩

మహబూబాబాదు తాలూకా ఆంధ్రజన సంఘప్రతినిధులు ౧ ఖురుదాదు ౧౩౫౩ ఫ. బుధవారం సాయంత్రం ౫ గంటలకు మహబూబాబాదులో జరుగుచు, కావున ప్రాథమిక సభ్యులందు ఎన్నికలందు పాల్గొన కోరుచున్నాము, ఇట్లు
అప్పె వెంకటరామయ్య.

జనగాము తాలూకాలోని ఆస్నూరుఅందు విద్యాసంస్థల సభిమానములో జూ చు గారువారు శ్రీ రావాక వెంకటరామచంద్రారెడ్డిగారు తమకుమారు వివాహసందర్భములో విద్యాసంస్థలనన్మానించుచు, వరంగల్ వైదికకళాశాలకు రూ ౨౫ లు వి రాళ మొసగిరి.

క్రైస్తవులకు ప్రభుత్వంపై అపనమ్మకం

మద్రాసు, మార్చి ౨౬.

మద్రాసులోభారతీయ క్రైస్తవుల సమావేశ మొకటి నేడు శ్రీ)వి. చక్రయ్యచెట్టియార్ (పూర్వ ప్రమేయర్) గారి అధ్యక్షత సమావేశమై, భారతీయ క్రైస్తవులు జాతీయనాయకులగు గాంధీ, జవహర్‌లాల్, మొదలైనవారే దేశోద్ధారకులని నమ్మి వారినిజైళ్ళనుండి వెంటనే ముక్తులగావించి కేంద్రమునందు రాష్ట్రాలలోను జాతీయ ప్రభుత్వము నెలకొల్పవలెనని తీర్మానించిరి. మరియొక తీర్మానములో ప్రస్తుతమున్న కేంద్రప్రభుత్వములో భారతీయక్రైస్తవులకు ఏమాత్రమునమ్మకము లేదనియు, వారికిబాధ్యుడైన ప్రతినిధియొకరు ఆ ప్రభుత్వసభలో యుండునంతవరకు దక్షిణ భారతీయ క్రైస్తవులకు నమ్మకము కుదురజాలదనియు నిర్ణయించిరి,

---

బల్గేరి గా హిట్లరుకు లొంగింది

మాస్కోనుండి వచ్చిన రేడియోవార్తననుబట్టి బల్గేరియా ప్రభుత్వమువారు హిట్లరుయొక్క ఆజ్ఞప్రకారము బల్గేరియా సైన్యమునందు కొన్నిమార్పులుచేసినవి, రుమేనియాకు పంపుటకై ఒప్పుకొన్నది. బల్గేరియా సైన్యసహాయము వస్తున్నదని హిట్లరు రుమేనియాయందున్న సైన్యాధికారికి తెలియచేసారు.

మూలిగేనక్క మీద తాటి పండు

౧౧వ ఆంధ్ర మహాసభ నల్లగొండ జిల్లాకు మించిన భారము

(౧౧) వ మహాసభను ఆహ్వానించి యుండిన మెదకు జిల్లావారు; ఇటీవల రాష్ట్రీ మందంతట నూతన శాసనమువల్లను ఆహార ధాన్యముల ఇబ్బందులవల్లను ఏర్పడిన క్లిష్టపరిస్థితులను కార్యకారిణీ సభకు తెలుపుచు, ఇట్టిపరిస్థితులలో మహాసభ జరుపవలెనా లేదా యను విషయమును నిర్ణయించుటకు కార్యకారిణీసభకు లేఖలు పంపియుండిరి. అట్టిలేఖలు కార్యకారిణీ సభలో చర్చకువచ్చిన సందర్భమున, మాజిల్లా కమిటీ కార్యదర్శియగు శ్రీ అరుట్ల రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈ జిల్లాలో ఈ సంవత్సరము మహాసభ చేయుటకై తమ వ్యక్తిగత ఆహ్వానము పంపిరి. స్థాయీ సంఘమువారు ఇట్టి ఆహ్వాన లేఖప్రతిని మాకు పంపుచూ, మా యభిప్రాయమును విచారించిరి మేము ఇష్టాగోష్టిగా ఆలోచించుకొని కాలమాన పరిస్థితులు, ఆహార ధాన్యముల ఇబ్బందులు, జిల్లాలోని ఆర్థిక సంక్షోభమును దృష్టియందుంచుకొని మహాసభ ఈజిల్లాలో ఈ సంవత్సరము జరుపజాలమని స్థాయీ సంఘమువారికి సమాధానము పంపితిమి.

ఆ తరువాత కార్యకరణీసభ (౨) వ ఫిబ్రవరి తేదీన సమావేశమై, దేశపరిస్థితులను దృష్టియందుంచుకొని ఈ సంవత్సరము మహాసభ అపుట ఉచితమని బహుజనాభిప్రాయములో నిర్ణయించియుండెను. వర్కింగు కమిటీ తీర్మానమునకు అసమ్మతి తెలుపుటకై, జిల్లాకమిటీ సమావేశమును ఆహ్వానించవలెనని జిల్లాకమిటీ కార్యదర్శియగు శ్రీ అరుట్ల రామచంద్రారెడ్డిగారు, మా జిల్లా అధ్యక్షులను కోరిరి. వర్కింగు కమిటీ తీర్మానము (౩) వ ఆర్డి బెహెష్తు తేదీన జరిగే స్థాయీసంఘ సమావేశములో వ్యవహరించుటకు రానున్నది గాన, వర్కింగు కమిటీ తీర్మానమునకు అసమ్మతినిగాని ఆమోదమునుగాని తెలుపుటకై జిల్లాకమిటీ సమావేశమును పిలుచుట అనవసరమని మా అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి ఇట్టి నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగా (౭) గురు సభ్యుల సంతకములతో జిల్లాకమిటీ సమావేశము పిలుచుటకు కోరబడెను. దీని పైన జిల్లాకమిటీ కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీ ఆక్కినేపల్లి వెంకటరావుగారు తమ స్వాంత్రముతో జిల్లాకమిటీ సమావేశమును భువనగిరి స్థానమున (౬) వ ఆర్డి బెహెష్తు తేదీన ఉదయము (స్థాయీ సంఘమునకు తేదీన) నిర్ణయించి ఆహ్వానములు పంపిరి. జిల్లాకమిటీ కార్యదర్శులు అవలంభించిన వైఖరి మాకు అసంతృప్తి కలిగించినందున భువనగిరిలో సమావేశమైన జిల్లాకమిటీ సభలో మేము పాల్గొనలేదు.

(౨) వ ఫిబ్రవరినాడు వర్కింగు కమిటీ చేసిన తీర్మానమునకు జిల్లా కమిటీలో అసమ్మతి తెలుపుచు, మహాసభను ఈ సంవత్సరము మెదకు జిల్లావారు చేయజాలని పక్షమున నల్లగొండజిల్లాలో చేయవలెనని తీర్మానించబడినది. అదే రోజున [౩] గంటలనుండి సమావేశమైన స్థాయీసంఘసభలో [౨] వ ఫిబ్రవరి నాటి వర్కింగుకమిటీ తీర్మానము (౧౨) గురి వ్యతిరేక సమ్మతులతో వీగిపోయినది. (౨౫) గురు తటస్థముగా నుండినదియు, ఈ [౨౫] గురు ఎందుకు తటస్థముగా నుండిరో, ఇటీవల జాతీయవత్రు కార్యకర్తల పత్రికా ప్రకటనవల్లను పత్రికలలో వచ్చిన భువనగిరి చర్చలవల్లను దేశీయులకు సర్వము తెలిసియేయుండును. వాటిని తిరిగి పునశ్చరణ చేయుట అనవసరము, స్థాయీసంఘ సమావేశములో అధిక సంఖ్యలో నుండిన తటస్థుల విధానమును మేము పూర్తిగా ఏకీభవించుచున్నాము. ఇంతేగాక మా జిల్లాలో [౮] వ మహాసభ జరిగి [౩] సంవత్సరములైనను పూర్తి కాలేదు. అప్పటి వ్యయభారములు జిల్లావాసులపై నుండగనే ఇదే సంవత్సరము కొలది రోజుల క్రిందట "ఆంధ్రభవన నిర్మాణనిధి" ఈ జిల్లానుండి దాదాపు (౧౦) వేలు వసూలు చేయబడినవి. ఒకవైపున ఈ విధమైన ఆర్థిక భారములో జిల్లావారు క్రుంగిపోవుచుండగ రెండవ వైపున ఇతర జిల్లాలలో ఆహార ధాన్యముల ఇబ్బందులు, నూతన శాసనము వల్ల కలుగుచున్న కష్టములు మా జిల్లాలోకూడా ఎంత మాత్రము లేని పోజాలని స్థితియుండగా, మా జిల్లా కార్యకర్తలు కొందరు, ఇతరుల యభిప్రాయమును లక్ష్యపెట్టక జిల్లాపైన మహాసభ బాధ్యతను వేయుచున్నను, మాకు మిగుల అసంతృప్తికి కారణమగుచున్నది. మావరకు మాకు మహాసభను ఆహ్వానించుటకై ద్రవ్యము ప్రోగుచేయుటలోగాని, మహాసభకు వచ్చెడు అసంఖ్యాక జనుల వసతులు, భోజన సదుపాయములు మున్నగు ఏర్పాట్లును ఏమాత్రము అనుకూల పరిస్థితులు సూచనలు అగుపడుటలేదు, ఇది మా హృదయ దౌర్బల్యమని మా మిత్రులెవ్వరేని తలంచితే మాకు ఏమియు బాధలేదు. మాకు ఏర్పడిన మహా క్షామమును బట్టి జిల్లా [illegible] చంద్రారెడ్డి ప్రభృతులు అవలంభించిన విధానములో మేము ఏకీభవించ జాలని స్థితిలో నున్నాము. మహాసభ సమావేశకార్యములను నిర్వహించుటలోనూ ఆత్మ విశ్వాసము మిమ్మనను ప్రోత్సహించుటలేక, శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి ప్రభృతులు అవలంభించిన విధానమును ప్రజలలో చించుటకు జిల్లాకమిటీ సమావేశమును పెట్టించి నప్పటికిని, ఎవ్వరెంతటివారు పట్టుదలతో నుండరనియూ, ఏమాత్రము సహృదయముగా ఆలోచించే స్థితిలేదనియు మేము తలచుచున్నాము. ఇట్టి పరిస్థితులలో అభిప్రాయభేదములలో తీవ్రతకలిగించుటకంటే మేము మహాసభకై జరుగవలసిన సన్నాహములు మున్నగువాటిలో తటస్థవిధానగా అవలంభించుటయే క్షేమప్రదమని తలచుచున్నాము. శ్రీరామచంద్రారెడ్డి ప్రభృతుల సన్నాహములకు, ప్రయత్నములకు ఆటంకములు ఆపుతగుల కూడదనే యభిప్రాయంతో, మా వైఖరిని దేశీయులకు స్పష్టపరచుటకై ఈ ప్రకటన చేయుచున్నాము.

బొమ్మినేపల్లి వెంకటరాం
నరసింహారావు
(జిల్లాకమిటీ అధ్యక్షుడు)
కంచినేపల్లి వెంకటరాంరావు
నుప్పారం నారాయణరెడ్డి
పులిజాల వెంకటరంగారావు
వి గోపాలరెడ్డి
(జిల్లా కమిటీ సభ్యులు)

ఇండియా విక్రయం

శ్రీ లాలా శ్యాంలాలుగారు చిత్తుశాసనాన్ని విమర్శిస్తూ 'ఇండియానుండి వయచేయండి' అన్న తీర్మానాన్ని దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల దుర్గతిని వివరిస్తూ, విదేశీసైన్యాలను తీసుకొనివచ్చి యిండియాలోనింపుచు భారతదేశాన్ని క్రమక్రమంగా అమెరికాకు విక్రయించే యత్నానికి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించిరి. యిదివరకే పన్నుల భారములో కృంగియున్న యీదేశములో యిప్పటి క్రొత్తపన్నులు అన్యాయమనిరి.

వ్యాపార పక్షపాతం

సంయుక్త రాజ్యాల వ్యాపారసంఘం (యు, కే, సి, సి.) వారు మద్రాసురాష్ట్రమందలి ఎగుమతి వ్యాపారముపై హక్కు స్థాపించుచున్నారని 'హిందూ'పత్రిక రొక్క విశేషరి వ్రాయుచు, "వేరుశనగపై ప్రభుత్వకంట్రోలు ఏర్పడి, కోటా పద్ధతిన సైవ్యాపారసంఘమువారు బ్రిటిషుఆహార మంత్రివర్గమువారికి వేరుశనగ సప్లయి చేయుచుండిరి, కాని మధ్యప్రాచ్యాలకు మధ్య చాలా వేరుశనగ ఎగుమతి చేయబడినది. ఈవిధమైన ఎగుమతి ఏ ప్రకారం అయినదని ప్రశ్న. ఏదిఏమైనప్పటికీ ఇండియా ఎగుమతివ్యాపారమంతా యీవిదేశీసంఘ హస్తగతమౌతున్నదని భారతీయ వర్తకవర్గాలవారు అసమ్మతిని చూపుచున్నారు.

బంగారు చోర్‌బజార్

కేంద్ర శాసనసభలో ఆర్థిక బిల్లుశాసనముపై జరిగిన చర్చలసందర్భములో మార్చి ౨౧వ తేదినాడు సర్ జియావుద్దీనుగారు మాట్లాడుచు, అమెరికా బ్రిటిషురాజ్యాల లాభానికిగాను భారతదేశంలో రిజర్వుబ్యాంకు బాహాటంగా దొంగవ్యాపారము జరుపుచున్నదని ఉదాహరణముగా, ప్రపంచమంతటా బంగారము ఔన్సుకి సగటున రు ౪౨ లుండగా, రిజర్వుబ్యాంకువారు యిండియాలో రు౭౧లకు అమ్ముచు లాభము గడించుచున్నారనిరి. ఇటువంటి వ్యాపారాన్ని సాగనిచ్చినందుకు అర్బ్యాంకు డైరెక్టరులను ఎందుకు బహిరంగముగా విమర్శించగూడదనిరి. శాసన సభారంగమున తేనివారిని నిందించగూడదని ఆర్థికసభ్యు డడ్డువచ్చెను. తరువాత బొంబాయిప్రణాళికను గురించి మాట్లాడుచు, ఈప్రణాళిక బీదభారతీయులను దోచుకొనుటకై ఇండియాయందలి కోటీశ్వరులకును, ఇంగ్లండునందలి కుబేరులకును మధ్యఏర్పడిన బంధుత్వమనిరి.

పర్షియా పెట్రోలుసంపద

పర్షియా, ఫ్రాన్సుకు రెండున్నరరెట్లు అధికవైశాల్యంగలదేశం పెట్రోలు ఉత్పత్తి చేయుడంలో ప్రపంచంలో నాలుగవస్థానం దీనికి, ౧౯౪౦ సంవత్సరంలో ౧౦,౭౭౭,౦౦౦ కోలటన్నుల మురికిపెట్రోలు ఉత్పత్తి అయింది, ఇచ్చటి పెట్రోలుఖంపెనీలలో ఆంగ్లో ఇరానియన్ ఆయిల్ కంపెనీ పెద్దది. ముఖ్యమయిన నూనెగనులు పర్షియా సింధుశాఖ మొదలునందును, ఇరాక్ సరిహద్దులోను యున్నవి. నూనెను పరిశుభ్రము చేసే యంత్రాలు ఆబెదాన్ బందారుపాపూరు, కర్మానుషాలులో యున్న ఇందులో మొదటిది ప్రపంచమందలిగొప్పవాటిలో చేరినది. ఈయంత్రాలలో సంవత్సరానికి ౧౬,౦౦౦,౦౦౦ టన్నుల పెట్రోలు తయారుచేయగల శక్తి ఉన్నది, ప్రస్తుతము ఆబెదాన్‌నుంచే అధికంగా పెట్రోలు సప్లయి అగుచున్నది.

భూగోళం మారదా?

ఈమధ్య లాహొరులో పంజాబు ముస్లిం విద్యార్థి సంఘసమావేశంలో జిన్నాగారు మాట్లాడుచు "పెథిక్ లారెన్సు ప్రభువుగారు భూగోళము మారటానికి ఎవ్వరికి వీలు లేదన్నారు, కాని మానవునికి విమయము సాధ్యమే— సూయజు పెనామాకాలువలే దీనికుదాహరణాలు. కాని ఆయనఅభిప్రాయమువేరు" అని కొంచెమాగి జిన్నాగారు పెద్ద గొంతుకతో "బ్రిటిషువారికిదేసవాల్! మీరు ఈ దేశములో ఏభూగోళశాస్త్రనియమాన్ననుసరించి ఉన్నారు? అని హాస్యస్ఫూర్వముమన్న గర్జించిరి"

దేవుని వరానికి పూజారి సెలవు?

శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారిని ఇగ్లండుకు రమ్మని ఆహ్వానాలమీద ఆహ్వానాలు బ్రిటిషుపార్లమెంటుసభ్యులూ రాజకీయవేత్తలూ పంపి వత్తిడి చేస్తున్నారు, సాలుకొలయాసనిగాయున్న గాంధీ పోకల సౌకర్యాలన్నీ ఆహ్వానించువారే ఏర్పాట్లుచేసేటట్లయితే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదని ఆమెఅన్నది కాని బ్రిటిషు భారతీయప్రభుత్వాలు ఆమెప్రయాణానికి అనుమతించి తగినవసతు లేర్పాటుజేస్తారని నమ్మకంలేదు, అని "నేషనల్ కాల్" పత్రిక ప్రకటించింది-

ఇంఫాలుకు పార్శిళ్ళుపోవు

కలకత్తా, ౨౩ మార్చి

మణిపూరురాష్ట్రీ ముఖ్యపట్టణమయిన ఇంఫాలుకు ప్రభుత్వానికీ, సైనికులకూ. ఔషధశాఖకు సంబంధించిన పార్శిళ్ళుతప్ప యితరపార్శిళ్ళుమళ్లీ తెలిపేటంతవరకు తీసుకొనబడవని టపాశాఖవారు తెలియపరచుచున్నారు.

గాడిదలకు విమానాలు

కొత్తఢిల్లీ మార్చి ౨౦

జపానీయులచే ఆక్రమింపబడిన బర్మాయందలి కొన్నిప్రదేశాలను తిరిగిసాధించే కొన్ని ఎత్తులలో, కొన్నిజంతువులను, కంచరిగాడిదలనువిమానములలో తీసుకొని వెళ్ళవలసిన అవసరం కలిగింది, ఒకసహ్యాయ మిట్లాగే తీసుకొనివెళ్లు చూయండగా. ఒకగాడిద బెదరి విమానంలో గంతులు వేయడం మొదలు పెట్టింది. అసలుకే మోసంవచ్చేటట్లుగాయుంటే, దానిని తుపాకితో కాల్చివేశారు. ఇంకొకసహ్యాయను నేలమీదనే విమానాల మధ్యనుంచి ఒక గాడిద పరుగెత్తి ఒక విమానంపై కెక్కి కూర్చున్నది.

సైన్యాలను మోసుకొనివెళ్ళే విమానదళముల వారికి జంతువులనుగూడా తీసుకొని వెళ్ళవలసిన కఠినృంటుంది. ఈ మధ్య అరకానరంగములో ౭వ దళానికి యింకా యితరసలములలోనిసైన్యాలకు చాలా ఎద్దులు తీసుకొనిపోబడినవి.

రైలుడబ్బాలో ధాం ధాం

సోమవారము ఘం. ౧౨ కి సికింద్రాబాదు స్టేషన్ దాటి బింత ౨ పర్లీ స్టేషనునకు వచ్చుచుండగ ఒకడబ్బా ఆకస్మాత్తుగా నిప్పు రగిలి దగదగమంటలు మండుచుండెను. వెంటనే రైలు ఆపబడెను. అప్పుడు ప్రజలు భీత చేతనకారములు మొదలుపెట్టుచు ఒకరిపైనొకరు దుముకుచు పరుగిడ మొదలుపెట్టిరి, మంటలకుతోడు, డబ్బాలోయున్న మిలిటరీ వారియుద్ధ ఆ యుద్ధ ములు ధాం ధాం యని ప్రేలుట మొదలు పెట్టెను. రైల్వేపోలీసులు మిలిటరీ వారి హెచ్చరికలచే తల్లికిపిల్ల పిల్లకుతల్లిదూరమై వస్తువులనువీడి నానా ప్రక్కలు పరుగిడిరి. ఇద్దరు, ముగ్గురు, కాలుడు డబ్బాలోనే మరణించినట్లు తెలిసినది. ఒక సైనికునికి మాత్రము విపరీతముకుంటచే గాయము గల్గినది. కొమరుడుచే ఆ సేకలకు డబ్బాలు దగిలెను, మిలిటరీ వారు మాత్రము ప్రజలకన్న ముందుగా దూరదూరముగా పరుగిడి గోడలలో దాగుండిరి, యింజను డ్రైవరుమాత్రము వెంటనేతగిన ఆలోచనలచే కాలే డబ్బానువేరుజేసి మిగతడబ్బాలు చింతలపల్లిస్టేషన్ కుచేర్చెను. యిందుచే రైలుకు ఐదుఘంటలు లేటు గల్గినది. ప్రజలకుమాత్రము ఎండవేడిమిచే ఆ అడవిలో నీరునోరకక నాలుకలు పీకుకొనిపోవుటచే ఆ కేకబాధలుపడిరి.

రాక్షస వర్షములు

ఆదివారము పగలు (౩) ఘంటల రాళ్ళవర్షముచే వంగపల్లినుండి వెడలి రాగిరుకు వచ్చు రైలు మధ్యలో రాళ్ళవర్షాటంకముచే ౪ ఘంట లేటుగా వచ్చినది

నిన్నటిరోజు ౧౭-౬-౫౩ ఫ. యిక్కడ (గూడూరు, తా॥ జనగామ) సాయంకాలము రాళ్ళవర్షము పదినిమిషములవరకు పడినందున, కాని పైరులు ఏమాత్రము అక్కరకురాకుండ చెడిపోయి నింటిలు రాలుటనేకాక గడ్డికూడ కల్పిపోయినది, ఈగ్రామములో యింతవర్షాపాతము ఆక్రమించుకొనియుండెను, అందులో ఈరాళ్ళవర్షములవల్ల రైతులు చెడినవారమేమో చెడినాము కాని రకం సర్కారుబాకీములు ఐనా తప్పునాలేవా. వంచునాముడు ఏటులచేస్తురో అన్నభయముచే బలిల్లుచున్నారు.

ఆదివారంరోజు రాత్రి ౯౹౹ కి భోనగిరితాలూకలో చేరియున్న వంగపల్లిజాగీరు అనుగ్రామము శివారులో ఆనికభయముగొల్పు పెద్దరాళ్ళ జడివానపడి గ్రామ గొల్లలవి సుమారు ౭ ౮ వే యి కి పైగా గొర్లమేకలు రాళ్ళ దెబ్బలు తగిలి చనిపోయినవి, తెల్లవారి (౧౦ గంటలకు) గాపుని వానలు మేముచివారు చుట్టు తిర్గి చూడగ ఒక్కొకచోట చిన్నకొండలకుప్పలు సుమారు మూడుఅడుగులన్నర ఎత్తుకలిగి చదరపురెండుఫర్లాంగుల పొడవుచేసున్నవి, కొన్ని మేకలు చెల్లాచెదరుకై ఎటువీలు లేనందున ఆ రాత్రికిందనే మడిసినవి. వానిని గొల్లలు తెల్లవారి వెదకికొనితెచ్చిరి. కొన్నిటి జాడయే తెలియకుండనున్నది. పక్షులు కుందేళ్ళు మొదలగు అడవిజంతువులు లెక్కకుమీరి చనిపోయినవి. దొడ్లలోనున్న పశువులకుకూడ దెబ్బతగిలినవి కాని భగవదనుగ్రహముచే ప్రాణాపాయము కలుగలేదు. వరిచేనులు, శనగపైర్లు కూడ నష్టమైపోయినవి. చెట్లుకూడ పడిపోయినవి.

చొప్పదండి

స్వ. వి. ౧౯-౬-౫౩ఫ.

ఈగ్రామము కరీంనగరము తాలూకాలో చేరినది, గృహసంఖ్య ౧౦౦౦ జనసంఖ్య ౫౦౦౦ పేటికి తొమ్మిదిరోజుల క్రితము మంగళవారమునాడు మూడుజాములకు రాళ్ళవాన తుణికిపండంత రాళ్ళు విపరీతముగ కురిసినవి. అదేరాత్రి రాళ్ళుతిరిగిపడినవి తాలిపైర్లు పొట్టనుండి పొట్టమగిలి విరిగిపోయినవి. పొవలపంట పండు ఆశలేదు.

రబ్బీపత్తి పూర్తిగా నాశనమైనది రాళ్ళుకొట్టి చెట్లువిరిగి ప్రతి మంటిలో కలసినది.

మిరుపతోటలు కొద్దిమంది మాత్రమే ఏరియుండిరి. చేనుమీదికాయలు తుక్కు తుక్కు ఆయినవి. భూమిమీదిగడ్డి చెదలుపట్టి పోయినవి. పశువులకు భూమిమీద మేత సున్న- రెండు వారాలనుంచి ప్రతిదినము వర్షములు కురియుచున్నవి. ౧౬-౧౭ తేదులలో గొప్పవర్షము కురిసినది, తాలీపైర్లు పూర్తిగా పాడైనట్లేనని రైతులు విలపించుచున్నారు

ఈ గ్రామములోటపా ఖానఏర్పాటై మూడు సంవత్సరములు కావచ్చెను- జీతకు సగటు ౬౦ రూపాయిలు ఆమదనికలదు- నాల్గు రూపాయిల జీతముపై హర్కారకభోంచక టపాఖాన మాత పదేసూచనలు కలవు, కలుపుకాలములో నాల్గు రూపాయిలు పొట్టగడువక పనిచేయ లేకున్నాడు మునిమీగూడా చాలించు కొన్నాడు. ఇట్లేపెక్కుమంది పీకొవయతులకలవు. దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము టపాకేట్లుకట్టింపుచేసి వారి పీకిజీతము ఎక్కువచేయుటకేగదా ప్రభుత్వదృష్టి ఇటువైపుమరలకున్న ఏపొగ్రామమునుట పాఖానాలనుప్రజలకు ఇబ్బందికాగలదు-కనుక సవినయముగా ప్రభుత్వమువారికి రైతుల పక్షమున విన్నవించుచున్నాను-

మల్కాపేట సిరిసిల్లా తాలుక

రాత్రి (౯) యొన్మిది ఘంటలకెల గొప్పరాళ్ళ వర్షము కురిసి వరిచేలన్నియు రూపాయకు (౯) యొన్మిది అణాలు కొన్నిచోట్ల (౧౨) పన్నెండుఅణాలవరకు చెడిపోయినవికొన్ని కోతకువచ్చినపొలాలు తలభ్రమాల దరఖాస్తు నెకోరుచున్నవి. తెల్లవారి పొలాలవద్దికి పోయిన వారలలో కొందరు చనిపోయిన వారలకు దుఃఖించెదరిగారులు గెత్తిఏడ్చిరి ఇచ్చటికి సమీపమునగల ధర్మవరంఅను గ్రామంలో రాళ్ళుపెద్దగా పడుటం అలిజనాబు తహశీల్దారు సాహెబుగార్కి చూపించిరి వారు చాల అశ్చర్యపడిరి. ఈవర్షము పరిసరగ్రామములందు (౯)యొన్మిదిమైళ్ళవరకు ఇదేవిధముగా నష్టమువచ్చినట్లు తెలిసేను. ముందుఎట్లు జీవించగలమని ప్రజలు బాధపడుచున్నారు,

కొలనుపాకలోకూడా వడగండ్ల వానచే పైరులంత నాశనమాయెను. నూర్లకొలది గొర్లుచ్చెను.

భువనగిరి

ఆదివారముపగలు౫గంటలకు స్థానికములోని చెరువు; మరియు బావులక్రింద వేడికేసుకోలు మొదలుపెట్టునటువంటివ్య వైరులపై ఆకస్మాత్తుగా ఆకాశము పూడిపడినట్లుగా గుమ్మడంత పైనరాళ్ళ వర్షముచే సేద్యము చేసిన వేయి ఎకరముల భూమిలోయున్న కనీసము రెండువేల పుట్లధాన్యమునకింత నష్టము. యీ ముప్పావుగంట వర్షమే యీస్థితి జేయుటయేగాక తెల్లవారి అనగా సోమవారము నాటి పగటివరకు కుంభముగా కదిగినట్లు రాళ్ళ పాలు వరదవపాలు జేసివైచినది.

రైతులకే బియ్యముకొరకై పులవంలను గుగ్గిళ్ళుగావేసుకొని ఆకలిబాధ తీర్చుకొనుచున్నయీ రోజులలో మిరపతోటల బీదలగతియేమి! అరటి తోటలు, అటుతోటలు, కూరగాయలతోటలు, నేలపట్టమయినవి. మామిడికాయలు, చింతకాయలు, మందులోనికిలోరక నండనట్లుమాయమైనవి. ఎన్నో వేప, రుమ్మ మొదలగుచెట్లు కూలినవి. వేలకొలది గొర్లు, మేకలు చనిపోయినవి. బావుల వద్దనుండి బండ్లపైన తెచ్చు స్థితిబట్టినది, మొన్న పశువులుగూడ మరణించినవి. కొందరురైతులు మరణమునుండి తప్పించుకొనిరి- నిన్న స్థానికతహసీలుదారుగారు నష్టమయిన పొలములలోనికివెళ్లి కండ్లారచూచి తీరువవిచారము వెలిబుచ్చుచున్నారు-

సిరిసిల్ల

వారమురోజులనుండి వరుసగా సిరిసిల్ళతాలూకాలో శిలావర్షములు గాలివానచే చెట్లు విరిగిపడెను- వందలకొలది గొర్లుమృతిఐనవి - మర్కూకపేట, ధర్మారం, దుమాల గ్రామాదులలో కాతికాయంతటి శిలలు కహశీలుకు తేబడెను- తదితర గ్రామాదులపై గచ్చకాయంతటి రాళ్ళచే పండిన పసులు దెబ్బయిన రైతుల అఘోరదుఃఖమునుజెప్పజాలకున్నారు; తాలూకా మొత్తముపైన ఒకతహసీలుదారుగారికి గల్లా మొదలగు విధిధపనులచే తీరికలేదాయెను.

ప్రత్యేకించి దొరవారికొక ఒక తహడీలుదారు గారు లేనిది చెడినపంటను గమనించి వాపీలు యివ్వకున్న ఘోరమగును,

గద్వాల వార్తలు

(స్వ. వి.) ౧౯-౬-౫౩

వానగండ్లు

బుధవారము సాయంత్రము గద్వాలసంస్థానములో గొప్పగాలి వడగండ్లవర్షము కురిసినది. ఇందువలన యిక్కడి రబ్బీపైర్లకు, తాలి వరిపైర్లకు గొప్పనష్టము కలిగినది. వడగండ్లు పడుటచే వరిచేలు పూర్తి నాశనమైనవి. వృక్షములు లెక్కలేనన్ని పడిపోయినవి,

మసూచి జ్వర బాధలు

ఇక్కడ ప్రతియింటిలోను జనులు మసూచివలనను మలేరియావలనను బాధపడుచున్నారు.

గ్రిగ్‌సన్ గారిరాక

గౌ॥ గ్రిగ్సనుగారు ౧౯-౬-౫౨ గద్వాలకు వచ్చెదరని చాలాతయ్యారీలుచేసియుండిరి, మరాతుగ వారు తమరాకను మానుకొన్నారు. వారు రాణిగారిని శ్రీమహారాణిగారు హైద్రాబాదుకువెళ్లినారు.

నిజాంరాష్ట్రీ శ్రీ వైష్ణవసంఘము

తారణ సం॥ చైత్ర శు ౧ తేదిన శ్రీమాన్ డాక్టరు రంగాచార్యులుగారి యధ్యక్షతలో మహాసభయు జరుపబడెను

కీ॥శే॥ శ్రీ కస్తూరిబాయిగారి పరలోకప్రాప్తినిగురించి విచారమును ప్రకటించిరి.

౧౭-౧౧-౪౩ జరిగిన కాని వర్తపమావేశమున కార్యదర్శిగారిపై ప్రవేశపెట్టబడిన విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమే కగ్రీవముగా ఆమోదింపబడి వారిస్థానమున కాందూరు నరసింహాచార్యులుగారున్నూ శ్రీమాన్ వేదాన్తం రాఘవచార్యులుగారు సహాయకార్యదర్శిగారునున్నూ ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడిరి.

దొంతిదొర ముక్కు?

(స్వ. వి.)

దొంతి దొరవారగు గోపాల్ రెడ్డిగారు రెండు వారాలక్రిందట బంధువుల పెండ్లికి వెళ్లి తిరిగివచ్చుచు ఒక బంధువింటిలో గాఢనిద్రలోనుండగా ఏక్యాలో మధ్యరాత్రివేళ వారిని ఒకరుపట్టుకొని ఒకరు కత్తితో ముక్కును కనుబొమ్మలపంపునుండి కోయుటకు మొదలుపెట్టిరి. ఆకోత సరిగాకుమరనా దున నాసిక రంధ్రాలనుండి అనగా ముక్కుకొనవుండి అపరేమను పెండలుపెట్టిరి. కాని దొరవారు పెనుగులాడి కేకలుపెట్టిరి. ముక్కుసగమే తెగెను. ఇంటివారు గమినగూడిరి. ముక్కుదొంగలు పలాయనము చిత్తగించిరి. వారు మోటారులో పారిపోయిరనిఅంటారు. దొరవారు హైదరాబాదుకువెళ్లి డాక్టరుఉపచారమందుచున్నారు. అసలుముక్కుకు మోసంలేదని నకిలిముక్కు అవసరము లేదని డాక్టర్లు అభిప్రాయమిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

ఖమ్మం తాలూకాలోని చిర్నోమూల అనుగ్రామములో ౧౩-౩-౪౪ తేదీరాత్రి ౧౦. గం-౨౦నిమిషములకు శ్రీయుత శాఖమూరి నారాయణగారి చి॥ సౌ॥ స్వరాజ్యలక్ష్మి వివాహసందర్భమున ఆంధ్రభీమ ప్రొఫెసర్ శ్రీ. రంగదాసు చౌదరి, వారి శిష్యులు కె. వి. చౌదరి సి హెచ్. రామయ్య, యస్. వేంకటేశ్వరరావుగార్లు అద్భుతమైన యోగవ్యాయామ బలప్రదర్శనము నిచ్చిరి. ప్రదర్శనములో ౨.౦ అడుగులగుడ్డ మింగుట. ౪ అం. మేకును వినచుట, ఛాతీకి ౩ సెం, గోలుకు బిగించి ఛాతీనిపెంచి త్రెంచుట. ౪౫౦ ౘ॥ కుక్కగోలుసును చేతులతో త్రెంచుట, ఇంకను అనేక ఆసనములు వగైరా ప్రదర్శించి ప్రజలను ముగ్ధులగావించిరి. వారి వ్యాయామశాలకు శాఖమూరి నారాయణగారు రు ౧౧౬౹లు బహూకరించిరి. మరియు ఖమ్మం కమ్మహాస్టలుకు ౧౧౬౹లు పిల్లవానితరఫున రు౨౫లు విరాళము నొసగిరి.

రెడ్ల వినతి

కొల్లాపురం

(ఒ. వి.)

కొల్లాపూరు సంస్థానములోని రెడ్డిసంఘమువారలు ఫిబ్రవరి నెలలో శ్రీమంతు రాజా సురభి వెంకట జగన్నాథరావు బహద్దరువారి పట్టాభిషేకమైనప్పుడు అభినందనపత్రమును రాజాగారికి సమర్పించుకొనిరి. అందుమారిట్లు మనవి చేసుకొనిరి.

"మా యభివృద్ధియంతయు శ్రీవారి కృపాకటాక్షమున నాధారపడియున్నది.

"రాజ్యాభివృద్ధికి రైతుసంఘముబలము. అందులో ముఖ్యులు రెడ్లు. ఇతరసంఘములబలముకన్న మా రెడ్లసంఘము ఎక్కువగా నున్నదికాని విద్యాబలమున చాల వెనుకబడియున్నది.

"శ్రీవారి సంపూర్ణానుగ్రహము మాపై ప్రసరించిన మేమును విద్యావంతులమై సంస్థాన వివిధ శాఖలయందు అధికారభాగ్యమనుపొంది శ్రీవారి కృపాకటాక్షమునకు పాత్రులము కాగలమని మా విశ్వాసము. కావున మాసంఘమువారికి చాలినంత విద్యాదాన మనుగ్రహింపవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము.

"మా రాజధానికూడ వసతిగృహములేనందున కష్టము కలుగుచున్నది. శ్రీవారి నామాంకితములతో ఒక రెడ్డిహాస్టలును కొల్లాపురమున నిర్మించుకొనుటకు శ్రీవారి యనుమతిని ప్రార్థించుచున్నాము.

వెనుకబడియున్న మాసంఘమునకు శ్రీవారి సంపూర్ణకృపాభిక్ష దయాభివృద్ధికి తోడుపడగలదు.

"ఈ సంస్థాన మనాదినుండి ఆంధ్రప్రభువులచే పాలింపబడినది. అందు కొంతకాలము రెడ్డి ప్రభువులుకూడ పాలించిరనియు, ఆంధ్రరాజుల నాటి నాణెములు మాకు లభించుట. యిది శ్రీవారికి నొకహారముగా సమర్పించుభాగ్యము మాకు లభించుట, మా సుకృతఫలమని విన్నవించుకొనుచున్నాము. మాపూర్వులభక్తివిశ్వాసములనుసరించి మేమును శ్రీవారి సేవాధర్మములందు పాల్గొని శ్రీవారి యనుగ్రహముచే సర్వశుభాభ్యుదయములగాంచి ధన్యులము కాగలమని విన్నవించుకొనుచున్నాము"

ఈ అభినందనపత్రమును మాసంస్థానం సర్కిల్ గారగు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు పట్టాభిషేకసభలో చదివిరి. ఆటుతర్వాత కొన్నిదినాలకు కొల్లాపురము పట్టణములో రెడ్డిహాస్టలును స్థాపించుకొనుటకు శ్రీకొల్లాపుర ప్రభువు ౧౦౦౦౦ దయతో అనుమతిని అనుగ్రహించియున్నారు. ఈసంస్థానములోని రెడ్లు ఈ అమర్దాదు నెలనుండి హాస్టలును ప్రారంభించుటకై వెంటనే కృషిచేయవలెను. ప్రారంభోత్సవమును వైభవముగా జరిపించవలెను, హైదరాబాదునుండి రెడ్డిప్రముఖులను, ఆహ్వానించి సంస్థానములోని విద్యాగంధ రహితులైన రెడ్లకు భావికార్యవిధానమున ఉత్సాహము కలిగించుగాక.

కొత్తకట్టడములు ఆజ్ఞలు

చింతల నారసింహారెడ్డి జనగామ

నిజాంరాష్ట్ర భూమ్యాదాయశాఖ కార్యాలయమునుండి పొందిపర్చ విషయానికి సంబంధించిన ౧౩౨౨ ఫసలీ నెం॥ ౧౩ సంఖ్యతో వెలువడిన జాబుకుండి స్పష్టమగుట యేమనగా గ్రామములలో ఇంతవరకు చిన్న ఇండ్లలో పలుగాని, లేక వాటిహద్దులపైనగాని ప్రభుత్వమునకుగాని ప్రజలకు నష్టములేనియెడల క్రొత్తకట్టడములు కట్టినచో యొట్టిఆజ్ఞలతో అవసరములేదు. ఇట్టియెడ దీనిని గమనించినచో వీధుల బాగుకాలించబడుచున్న పట్టణ ప్రాంతములలో మరియు గ్రామములలో వీధులందు ప్రజలరాకపోకల సౌకర్యమునకు ఆటంకపర్చబడు చోట్లలో ప్రభుత్వమువాను క్రొత్త కట్టడములు కట్టినప్పుడు ప్రభుత్వమాజ్ఞకు నిర్బంధ పెట్టవచ్చును గాని ఇతర పరిస్థితియందు కొత్తకట్టడములను ఆపివేయ నవసరములేదని తేటబడును.

కాని ప్రస్తుతము ప్రతిగ్రామములో కట్టుచున్న కొత్త కట్టడములను పైమురాశిలా యొక్క సత్యార్థము గ్రహింపనిమరియుపద్దుబాపరానిగ్రామోద్యోగులు ఆజ్ఞలేదని ఆపివేయుచురు. ఆజ్ఞకై యింటియుజమాని తాలూకాకుపోయి విసతి పత్రముపెట్టినచో అచ్చటి శేగిదారులకు చప్రాసీలకు కనీసము రుగ౦ పడిరూపాయిలు అనుజ్ఞపత్రము దొరకువరకు ఖర్చగును అట్లుకానిచో అనుజ్ఞదొరకుటదుర్లభము. మొదటఆపివేయుటయే చట్టమునకు విరుద్ధముండేదాని నిటువెంటనించమ గొనుట రెండవది

బ్రిటిషు ప్రాంతమందు ప్రతి (౫౦౦౦) అమించిన జనసంఖ్యగల పట్టణమందు పాంచుద్దార కమిటీలను ఏర్పాటు చేసినట్లును ఎవరు ఇల్లులేక గోడపెట్టతలచినను ఆకమిటీలో దరఖాస్తుపత్రము పెట్టవలయుననియు ఆకమిటీ యేనోటీకలతో ఏర్పాటుచేసి అది ప్రభుత్వమునకిస్త నాయకముతెలిపి మరియు ఆరోగ్యశాస్త్రమునకు వైరోధ్యము లేకుండినచో అనుజ్ఞ వెంటనే ఇచ్చివేయుచురనియు ఒక వేళ అందుకు విరుద్ధముగానుండిన అతనికి పైవిషయాలకు అనుకూలమైన తీరొకవిధమున కమిటీ ఆలోచించితెల్పి ఆదేశిక అచరించుటకు అనుజ్ఞనిచ్చివేయుచురనియు తల్ ప్రాంతీయులచే వినియున్నాము. (౫౦౦౦)లకుతక్కువజనసంఖ్యగల గ్రామములలో పైమురాశిలా బావమునకు లోబడియే ట్టిఅనుజ్ఞ లేకుండ కట్టవచ్చునని తెల్పెనని. నిజముగా ఆప్రాంతములో నీవిదముగాని జరుగుచున్నచో అది సంతోషాస్పదమై నవిషయము.

బ్రిటిషుఇండియా ననుసరించి మన రాష్ట్రమందు మాత్రము అట్టిచర్యలను అమలులోకి తెచ్చుప్రయత్నము మరియు దాని కనుకూలమైన (శాసన) మార్పులను ప్రభుత్వము ఎందుకు చేయగూడదు. అట్లు చేయుచున్నచో రైతులు చాలామంది యీ అనవసరపు ఖర్చునుండి బ్రతికిపోదురు. మరియు వారలకు వ్యర్థమైన వ్యయప్రయాసలు తప్పును.

ప్రజల ఆశనిరాశ

శంకరంపేట తాలూకా మెదకు అనగా వర్షాకాలం ప్రారంభమునకు ౪ మైళ్ళ పడమటిదిశకు మెదకు రోడ్డుపైన కలదు. ౧౦ అర్ధిబేహాస్తు సౌ ౧౩౫౩ ఫసలీ బుధవారము సాయంత్రి ౬౹ గంటలకు శిలావర్షము ప్రారంభమై ౧౦గంటకాలము నిలచెను రాళ్ళుప్రమాణము నిమ్మకాయ మాదిరిగా యుండెను. వీధులలో శిలలు ఒకదినమంతా యుండెను. తాబిపాలము పైరులు భూమిలో కుక్కిపోయినవి, యిండ్లపెంకలు పగిలి ధ్వంసమైనవి. యిండ్లపయిన శిలలుకరుగుచు రాత్రి ౧౦గంటల వరకుకూడ ధారలు పడుచునేయుండెను. చీవ జనులకు తాబిపైరులఆశ నేటికి నిరాశ ఆయ్యెను.

స్థాయిసంఘ కార్యదర్శిగారి ప్రకటన ననుసరించి భువనగిరి తాలూకా కమిటీ యెన్నికలు చైత ఖుర్దాదు ౧౩౫౩ ఫ, శుక్రవారము పగలు ౧౧. ౩ కి గ్రామములోని విజ్ఞానాంధ్ర భాషానిలయమందు జరుగును. భువనగిరితాలూకా ప్రాథమికసభ్యులు సకాలమునకువచ్చి యెన్నికలలో పాల్గొనగలరని ప్రార్థన.

ఆరుట్ల లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి
తాత్కాలిక కమిటీ కార్యదర్శి

౧౬-౩-౪౪ సుల్తానుబజారులో శ్రీమాన్ ముత్యాల రామస్వామి ఓవర్సియరుగారి ప్రథమ పుత్రిక శ్రీమాన్ చంచుమూర్త్యయ్యగారి ఆరవకుమారునికిచ్చి వివాహమొనర్చిరి పద్మశాలిసంఘాభివృద్ధికై వరునిపక్షమువారు రు. ౨౫ వధువుపక్షమువారు ౧౫౹ విరాళము నొసగిరి.

సికిందరాబాదు హిందూ సేవాసంఘ
ప్రథమ మహాసభ

సై హిందూసేవాసంఘము తరపునుండి రానున్న ఏప్రిల్ మాసమందు సికింద్రాబాదులో మహాసభ జరుపుటకు నిశ్చయించినారు. అందు హిందూధార్మికమును గూర్చి, హిందూసంస్కృతిని గూర్చి, విద్యామొదలగు పురోభివృద్ధినిగూర్చి చర్చించి నిర్ణయించుటకుగాను సికింద్రాబాదు వాస్తవ్యులతో ప్రార్థించునదియేమన, ఈ మహాసభను జయప్రదము గావించుటకు హిందూ అభిమానులెల్లరు, మహాసభ కొనసాగు కార్యములయందు మిగులతోడ్పడి సహాయమొనర్తురని ప్రార్థన.

వి. బి. ఉమర్జీకర్
కార్యదర్శి

గోలకొండపత్రిక

తారణ సం॥ర చైత్ర శు ౬ గురువారము

అట్లాంటిక్ ధర్మశాసనం

అట్లాంటిక్ ఛార్టర్ అన్న పేరు నేల నాలుగు చెరగులలో రెండేండ్లనాడు మార్మ్రోగి పోయెను ఇప్పుడదే ఛార్టర్ (ధర్మశాసనం) అతలాంతిక్‌లో కుతలాంతికంలో పడిపోయింది.

ఆ ధర్మశాసనంయొక్క పుటినాడు దాని జనకద్వయమైన రూజువెల్టుసభాపతిని, చర్చిల్ సామ్రాజ్యమంత్రి శేఖరుని ప్రపంచమంతా ప్రశంసించెను. మళ్ళీ దేశానికి దొంగలెక్క ప్రకారము కృతయుగం వస్తుంది అని సనాతనులు గణితం వేసిరి. బుద్ధుడు లండనులో దిగినాడని కొందరు. జినసేనుడు అమెరికాలో అవతారం చూపించినాడని మరికొందరు, చప్పట్లు కొట్టిరి. కాని! అహో దౌర్భాగ్య మహాదౌర్భాగ్య! ఏమోసము! అధర్మ చక్రం పుటిలోనే గంతుకొట్టెను.

అతలాంతిక ధర్మశాసనానికి ఎనిమిది ముఖ్యసూత్రాలనిరి. అవి సర్వప్రపంచానికి వర్తించుననిరి. ఇక ప్రపంచము ప్రత్యక్ష వైకుంఠము కాగలదనిరి. ఏమైనా అనిరి. జనకద్వయములోని ఒక జనక మహాశయుడు ఇంకా అతలాంతిక మహాసాగరములోనే యుండెను. అదే సమయములో వారికి ప్రత్యామ్నాయముగా పార్లమెంటు గద్దెపై విభాజమానులైన మేజర్ అట్లీగారిని ఒకరు ప్రశ్నించగా "ఆహా! ఈధర్మశాసనం సర్వవిధాలా హిందూస్థానానికి వర్తించును" అని పలికిరి. అసలు ప్రధానమంత్రి గారేను హిందూస్థానమునకు స్వాతంత్ర్యమిస్తే ఇంగ్లీషు సామ్రాజ్య భానుడస్తమించునని గాఢముగా విశ్వసించుమహాశయులనునైన చర్చిల్ మహా ప్రధాని గారు లండనుకు విజయముచేసి వెనువెంటనే అతలాంతిక ధర్మశాసనం హిందూస్థానానికి వర్తించనే వర్తించదు అని ప్రకటించిరి. అట్లీమానం, పార్లమెంటు మానం, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యం మానం, వహించెను. అదెందుకయ్యా అని చర్చలు జరుగగా హిట్లరు గెలిచిన దేశాలకే ఆ ఛార్టరు వర్తించునని దానికి పరిమితి ఏర్పాటుచేసిరి. చీనానాయకులు ఆశ్చర్యపడిరి. హిందూస్థాన మితవాదులు రిచ్చపడిరి. అమెరికా విద్వాంసులు దిగ్భ్రాంతులైరి. అనేక అమెరికా పండితులు దాన్నిగూర్చి తీవ్రముగా వ్రాసిరి. స్వావర్కువంటివారు నేరుగా రూజువెల్టుసభాపతి గారికే వ్రాసిరి. "మీరున్నూ ఆఛార్టరుకు జనకులుకదా. మీ అభిప్రాయములోకూడా అది హిందూస్థానానికి వర్తించదనియేనా? తెలుపండి" అని రూజువెల్టుగారికి జాబువ్రాసిరి. వ్రాసి రెండేండ్లుమనిరి. అది సభాపతి మహాశయుల కందెనో లేదో? ఇంతవరకు జవాబులేదు!

తుదకు గత సంవత్సరము ఇండియామంత్రిగారగు అమెరీగారు మహాన్నా సచింత చేసి ఒకకొత్త సంగతిని పరిశోధించి ప్రపంచానికి తటాలున బహిరంగ పరచిరి. "అతలాంతిక ఛార్టరు ఎన్నాకాలమునుండి హిందూస్థానములో అమలులోనేయున్నదికదా!" అని అన్నారు. బహు కాలము నుండి ఇండియాలో అర్జి పెన్నులున్నవి. ౧౧ ఏండ్లనుండి అవంచలమగు శిల్లీగౌసన సభయున్నది. అదు

మూడు భాగాలలో గవర్నరు రాజ్యాలున్నవి. x మూడు భాగాలలో ప్రోముకుం శాసనసభలున్నవి పైగా హాముగారు "పీటో" రద్దు బ్రహ్మాస్త్రమును పలుమారు ప్రయోగించుచున్నారు. ఇట్టి వెన్నెన్నో సను కలవు. ఇదేనా అట్లాంటిక్ ఛార్టరు పరిపాలన! ఈఛార్టరునే హిట్లరుచే ఆక్రమింపబడిన దేశాలలో ఈ రూపముతో అమలుచేయనున్నారా మరి? ఇండియాలో అమలులోనున్న ఛార్టరును ఇండియాకు వర్తించదని చర్చిల్‌గారు సెలవిచ్చిరెందుకు? యెవరిమాటకు విలువనియ్యవలసియుండును. ఇదివరలోనే ఆచార్టరు ఇండియాలో వర్తించినప్పుడు దేశమందు ఆందోళనము లెందుకు చెలరేగను.

ఇండియా చర్చనవదలివేతాము. తుదకు హిట్లరు ఆక్రమించిన దేశాలకైనా ఈ ధర్మశాసనం వర్తించినదా? అదికూడా తేలిపోయినది. హిట్లరు లాట్వియా, ఎస్టోనియా, లిథుయేనియా దేశాలనుండి పారిపోయెను. పోలెండులో కర్జనులైనును దాటి పారిపోయెను. ఆనాలుగు దేశాలిప్పుడు రష్యావశములోనున్నవి. హిట్లరును తరిమిన తర్వాత అదేశాలను రష్యా మొదుక్రమించుకొన్నది. పోలెండువారు ఎంత ఆందోళనము చేసినను రష్యా తాను గెలిచిన పోలెండును వదలనని అన్నది. చర్చిల్ మహాప్రధానిగారున్నూ స్టాలిన్ నియంతకు వ్రాసిరట. కాని జవాబు లేదు. అమెరికావారున్నూ మధ్య వకాలతు చేసిరి. లాభం లేకపోయింది. హిట్లరు ఆక్రమిత దేశాలకుకూడా అతలాంతిక ధర్మశాసనం వర్తించక పోయెను. తుదకు చర్చిల్‌గారు మొన్న మొన్ననే యిట్లన్నారు. "ఛార్టరునుగూర్చి పునర్విచనం చేయవలసియుంటుంది"

అయిపోయింది! చార్టరుపని ముగిసింది. "పోపోనీళ్ళకునె పల్చనై" అన్నట్లుగా అష్టసూత్ర పరిపూరిత ప్రపంచశాసక ధర్మశాసనానికి తుదకు ఈ గతి పట్టింది!

హైదరాబాదు నగరములో ౧ వ ఏప్రిల్ నుండి ౫ వరకు ఎక్స్పెరిమెంట ... జరుపుచున్నారు గౌ॥ ఛతారీ నవాబుసాహెబుగారున్నూ విద్యామంత్రిగారున్నూ కూడ సభలను ప్రారంభిస్తారు, ఆ సందర్భములో ఎక్స్పోజిషన్ కవిసమ్మేళనము వివిధభాషలలో కవితలను చదువుతారు. తెనుగులోగూడా వ్రాసి పంపవచ్చుననియు వ్రాసినవారిని ఎక్స్పోజిషనుకు ఆహ్వానించి అవకాశమిస్తామనియు తత్కార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు.

సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంటులో స్థాపితమైన "శ్రీవాయు స్వేచ్ఛ వైద్యశాల" యందు ప్రతివేడుగా మాసమున చికిత్స గావింపబడిన రోగుల సంఖ్య ౨౩ అందు ౭౭ పురుషులు ... స్త్రీలు ... శిశువులు.

పదమూడు మాసముల బాలికకు

వివాహము

నూరుపల్లి ౧-౬-౪౩

నేను పాన్నక్ నెలలో మా పల్లెకు వచ్చుచుండ అచ్చట కేగితిని. అచట నొకవివాహము జరుగుచుండెను. వరునికి తొమ్మిది వత్సరములు. వధువు పదమూడు మాసములు. వధువు తండ్రి పేరు కాను ... అడ్డిగరు, వరుని తండ్రి పేరు ... ఇట్టి వివాహము జరిపించిన దరిద్రులకు బుద్ధిరానిదెన్నడో?

జి. రామాచారిగారి రాజీనామా

కర్ణాటక మహాసభ కార్యకారిణీ సంఘాధ్యక్షులైన పండిత జి. రామాచారిగారు తమపదవికి రాజీనామానిచ్చినారు. ఈమధ్య జరిగిన కార్యకారిణీసంఘములో వారి రాజీనామా నుపసంహరించుకొన ప్రార్థించుటకై తీర్మానింపబడినది.

... ...

వెంకటాద్రిప్పు స్మారకపాఠశాల

పాలిబండ యందున్న యీపాఠశాలయందు ఉగాదిసందర్భమున శ్రీవాసుదేవ నాయక్ గారి అధ్యక్షతన ఒక సమావేశము జరిగెను. శ్రీయుత యం. వెంకటేశ్వరరావు, బాబూరావు, శాలేకర్ బి.ఏ. గారలు పన్యసించిరి తరువాత పంచాంగశ్రవణము జరిగెను. మరుదినము శ్రీయుత రాజాబహద్దరు వెంకటరామారెడ్డి ఓ.బి.యి. గారు, గోలకొండ పత్రికాధిపతులగు శ్రీ యస్. ప్రతాపరెడ్డి, శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావు గార్లతోసహా పాఠశాలను పరిశీలించుటకు దయచేసిరి. శ్రీవారు పాఠశాలయొక్కవలి బోధనాక్రమమును విపులముగా గమనించిరి. పాఠశాలాస్థాపకులగు శ్రీకుందేరావుగారును, కార్యదర్శియగు డా॥ సత్యనారాయణ గారును శ్రీవారివెంట యుండిరి. తుదకు అతిథులు పుష్పమాలలచేతను తేనీటిచేతను సత్కరింపబడిరి. కొందరుపిల్లలు మధురముగా పాటలుపాడిరి.

ఈసందర్భములో ఆహూత నాయకులలో వ్యాపారస్థులైన ఒకరు బడిపిల్లలకు మంచినీటి నుంచుటకై ఒకటాంకి దానమిచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపబడినవి. తరువాత శ్రీరాజాబహద్దరుగారు పాఠశాలాస్థాపకులగు శ్రీకుందేరావుగారి ఉదారతను, విద్యాభిమానమును కొనియాడుచు, పాఠశాలాభివృద్ధిని కాంక్షించిరి సాయంత్రము ౭గంటలకు శ్రీవారు పాఠశాలనుండి వెళ్ళిరి.

... ...

యుద్ధానంతర అభివృద్ధిసంఘం

యుద్ధానంతరం దేశమంతటా అన్నివిధాలా అభివృద్ధిజేయటానికి ఎక్కడెక్కడ ఏయేమి సౌకర్యాలున్నవో విచారించటానికై సర్ షణ్ముఖం చెట్టిగారి అధ్యక్షతన ఒకసంఘం ఏర్పాటై భారతదేశమంతటా తిరిగి పర్యవేక్షణ జరుపుచున్నారు. పారిశ్రామికంగాను రసాయనికాలు యితరశాస్త్రి సంబంధముగాను నూతనాభివృద్ధికి అనుకూలములన్నిటిని వెతికి ప్రభుత్వానికి వీరు నివేదిస్తారు. ఈసంఘము వారు బరోడానుండి హైదరాబాదుకు ౨౮ అర్ధరాత్రి పెందలాడువచ్చి మూడుదినములుండిరి ఈకాలములో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము; పరిశోధన సంస్థలు, మొదలగునవి చూచెదరు. వీరు ప్రభుత్వ అతిథులుగా రాక్‌లాండ్స్ గెస్టుహౌస్ నందుందురు. యీవిషయములయందు దక్షిణుచిగలవారు పైసంఘమువారిని అచ్చట సంప్రతింపవచ్చును

... ...

కార్మికుడగు శ్రీ రావినారాయణరెడ్డిగారు కొంతకాలముక్రిందట హైదరాబాదులో సెలవులేని ఒకసభ కధ్యక్షతవహించియుండిరని పోలీసు వారు ఆతనిని ౨౮ మార్చినాడు పట్టుకొనిరి. వెంటనేవారు జమానతుపై విడుదలగావించిరి మునుముందు వారిపై అభియోగము కోర్టులో విచారింపబడును.

... ...

బెంగాలుకు ౩౦,౦౦౦ పశువులు

బీహార్ నుండి ౩౦,౦౦౦ పశువులను బెంగాల్ రైతుల వ్యవసాయోపయోగాలకై తెప్పించటానికి బెంగాలు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయుచున్నది. పశువులను కొనుటకుగాను రైతులకు ౫౦ లక్షలరూపాయిల ఋణం కూడా ప్రభుత్వం ఇచ్చినది.

ఇంతేకాక బెంగాల్‌నందలి అన్ని మునిసిపాలిటీలలోను, కలకత్తానగరములోను నారానికి రెండుసార్లు మాంసవిక్రయముగూడా చేయడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించినదని వ్యవసాయశాఖ మంత్రి తెలిపినాడు.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయ నాంధ్ర భాషా నిలయములో ఆంధ్రయువతీ మండలి రాజ పోషకురాలగు గుంటు లలితాదేవిగారి అధ్యక్షత క్రింద ఉగాదిసమావేశము జరుపబడెను.

బి విశ్వనాధరావు గారు స్త్రీలపారస్వతము పైఉపన్యసించిరి. వారు ప్రాచీనకాలపు స్త్రీలగొప్ప కవిత్వమును గూర్చి మాట్లాడుచు వానిలో పద లాలిత్యమును అర్థసౌష్ఠవముతోకూడ సొంపును గురించియు ఆంధ్రుల జాతీయజీవనమును గురించియు మాట్లాడినారు.

అధ్యక్షురాలుగారు ఉపన్యాసములో ముందరి ... యుచున్న కార్యక్రమమును ప్రశంసించి స్త్రీల సారస్వతము సంగీతమును ఎక్కువగా నేర్చుకొనవలెనని కోరిరి శ్రీయుల్లా ప్రగడ సీతాసమారి గారు ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు వారి పరీక్షలలో స్త్రీలనుకూడా ప్రోత్సహించి దివిరెడ్డి బాబాయిగారి ఇంటిలో హిందుస్తాని క్లాసులు పెలు జరుగుచుండి తెరవబడుననియు స్త్రీలందరును రమ్మని చెప్పిరి.

... ...

తహసీల్దార్ల మార్పులు

హైదరాబాదు ౨౫ మార్చి

ఈక్రింది తహసీల్దార్ల మార్పులుజరిగినవి—

౧ మార్చిసయ్యదలీ జాయన్ మదద్గార్ మాల్ ఔరంగాబాదుగారు నల్లగొండ మదద్గారుమాలుగాను, (౨) నల్లగొండ మదద్గారుమాల్ మార్చి మహమ్మదు హసంగారులోధక్ తహసీల్దారుగాను (౩) లాతూరు తహసీల్దారగు మార్చి సయ్యదు అమఝహుసేన్‌గారు బీదరుమదద్గారుమాలుగాను (౪) మదద్గారుమాల్ బీదర్ మార్చి మీరు తఖీఅలీగారు మహబూబ్‌నగరు తహసీల్దారుగాను. (౫) మార్చి సయ్యదు అహమదు వలీయొద్దీను గారు మహబూబ్‌నగరము తహసీల్దారునుండి, ఆదేజిల్లా మదద్గారు మాల్‌గాను మార్చబడిరి.

... ...

నవాబు అలియావర్జంగు బహద్దరుగారిని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు న్యాయశాఖ మంత్రిగా నియమించినారు. ఇదివరలో ఆపనిచేసిన అబ్దుల్‌జబ్బార్ గారిని ఫర్మానుద్వారా నెలకు ౧౦౦౦ రూపాయిల పెన్షనిచ్చి ఉద్యోగమునుండి తొలగించినారు. హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి గారగు రాజాబహద్దరు రాయ్ విశ్వేశ్వరనాధ్ గారు నియమింపబడినారు. న్యాయస్థాన చరిత్రలో ఇదే మొట్టమొదటిదిగాను ఒకహిందువునకు ఈస్థానమిచ్చుట యని పలువురను కొనుచున్నారు.

... ...

సర్ షణ్ముఖం చెట్టిగారు డాక్టరు హామీదు మరియిద్దరు హైదరాబాదుకువచ్చినారు మూడుదినాలుండి యీదినం వెడలిపోయుచున్నారు. వీరిని పరిశ్రమ ప్లానింగుకమిటీగా గ్రహించి యీ ప్రభుత్వము ఏర్పాటుచేసెను. ఆక్రమముతో వీరు హైదరాబాదు కేంచేసిరి.

... ...

హైదరాబాదులో మహిళా నవజీవనమండలి ఆనేదకలదు. దానికి కార్యదర్శిని ప్రేమలతాదేవి గుప్తగారు. యీమండలియొక్క పదవ వార్షికోత్సవము మెహిదీయార్జంగుగారి బేగంసాహెబాగారి అధ్యక్షతతో ౨౫మార్చినాడు జరిగెను. ఆమె మండలిపనులను అన్నివిధాల మెచ్చుకొనెను. మండలి ౫౦౦ రూ॥ ప్రభుత్వమునుండి ఇచ్చినారని ప్రకటింపబడెను.

... ...

అకాలమృతి

ప్రజాహితకార్యంలో పాల్గొనుచుండిన హైదరాబాదు నగరమందలి శ్రీ తేలుకుంట వీరేశలింగేశ్వరరావుగారు ఆంధ్రవైశ్య వకీలుగారు ఆకస్మికముగా గత బుధవారమునాడు చనిపోయిరి. వారికి సంబంధించిన పాఠశాలలు, అంగడు మూయబడెను. గంజలోని అనేక వైశ్యదుకాణాలు మూయబడెను.

కాంగ్రెసుకవిలె చెదలపాలు

అలహాబాదులో అ. భా. కాంగ్రెసు కార్యాలయము ౧౯౪౨ ఆగస్టునుండి క్రిందట ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనపరచుకొని సీలువేసియుంచి అందలి గ్రంథాలయము, కవిలెలు భద్రపరచేదేర్పాటు చేయరైరి. ఈ మధ్య తెరచిచూడగా ఆయన్ని చెదలు కొట్టి నష్టమైపోయినవి, ప్రభుత్వమువారి యీ అశ్రద్ధనుగురించి విమర్శించుటానికై శ్రీ కే. యస్. గుప్తగారు శాసనసభలో అర్జంటుమోషను నోటీసు యిచ్చినారు.

ఉచిత విద్య

బ్రోచిజిల్లాలో ౧౫౦౦గ్రామాల పిల్లలకు బొంబాయి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు ౧౯౩౮లో సూచించిన విధానమనుసరించి ఉచితప్రాథమిక విద్యా సౌకర్యము ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈప్రణాళిక ౧ ఏప్రిల్ ౧౯౪౪ నుండి అమలులోకి రానున్నది.

ఆగస్టు తీర్మానం భారతీయ రక్తలిఖితం

బొంబాయినగరంలో దాక్షిణాత్య సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరిగిన శ్రీ శ్రీ సత్యమూర్తి గారి ప్రథమవార్షిక స్మారక దినసందర్భములో, బొంబాయి మేయర్ యం. ఆర్. మాసానిగారిట్లు చెప్పిరి:- కాంగ్రెసువారి ఆగస్టుతీర్మానాన్ని రద్దు చేస్తారని పత్రికలలో ప్రజలలోను చాలాప్రకారాలుగా యున్నవి. దానిని ఉపసంహరించుకొననేదీ ఏమంత పెద్దవిషయముకాదు. కాని, తీర్మానము అంగీకరింపబడిన నాటినుండి జరిగిన రక్తపాతము. శ్రీ సత్యమూర్తిగారితో సహాపోయినప్రాణాలతిరిగి రాజాలవు. గత, నామాసములలో ప్రజల మనుష్యులపొందిన పరిణామమును మార్చివీలు లేదు. మా గాంధీ కర్తా బ్రిటిష్ ప్రజలరక్తముతో వ్రాయబడినట్లు యితే, ఆగస్టుతీర్మానము భారతీయ ప్రజలరక్తముతో వ్రాయబడినది.

శ్రామ కారణం?

హి. భారతీయ వ్రగుడు వ్యాపార పరిషద్వార్షిక సమావేశ ప్రతినిధిసంఘంలో, ప్రస్తుత భారతీయ వ్రగుడు వ్యాపారపరిస్థితినిగురించి మాట్లాడుచు, ప్రభుత్వమువారి ఈసందర్భములో భారతీయులు, భాగోగులను ఏమాత్రమూ పట్టించుకొనక స్వలాభమునే చూచుకొనుచున్నారు. సంయుక్తరాష్ట్ర వ్యాపారసంఘం (యు. కె. సి. సి.) వారు యిచ్చిన కంట్రోలుధరల ప్రకారం సరుకులుకొని, హెచ్చుధరలకు యితరదేశములకు సప్లయి చేయుటానికి అధికారము ఎక్కడిది యీ విదేశవ్యాపారసంస్థ యిట్టివ్యాపారములో అత్యధిక లాభము పొందినది. స్వతంత్రమైన ఏదేశమూ యిట్టిచర్యనుసహించజాలదు. సరియైనలెక్కలను గమనిక ప్రకటించినట్లయితే, దేశమందలి ప్రస్తుత ఆహారపదార్థాల లోపమునకు యీ విదేశసంస్థయే కారణమౌను. అనిరి.

హనుమంతుని చావు

నాగపూర్ మార్చి ౨౮

అచ్చట కొద్దిరోజులనుండి ప్రక్రరిమానుభవము గల్గిన పెద్దకోతి ఒకటి వ్యాపారకేంద్రస్థలములో చేరుకొన్నది. అదికొంచెము సుదాయుకతనము మొదలుపెట్టి యిండ్లలోనుండి వస్తువులను పాడుచేయుటయేకాక, పిల్లలను పెద్దలను గూడ కరవటం ప్రారంభించింది ఇద్దరికి ప్రాణాపాయస్థితిగూడా కలిగినది. ఈ వానరోత్తముని బాధలకు తాళలేక, చిన్నఒక గదిలోనూర్చి యుండగా బంధించి, ఒరతుపాకీతో పాదిచి పంచత్వాన్ని సిద్ధింపజేశారు. తరువాత శవాన్ని ఒక సైకిల్ రిక్షాలో వేసుకొని. మేళతాళాలతో, వెయ్యిమంది వెంటరాగా, తీసుకొనిపోయి అంత్యసంస్కారం చేశారు.

విసూవియస్ అగ్నిపర్వతం

నేపుల్సు, మార్చి ౨౮

ఈ అగ్నిపర్వతం ఇటలీదేశములో ఉన్నది. అది ౧౯౦౬ సంవత్సరములో ప్రేలియుండెను. అప్పటినుండి నిద్రాణమైయుండి మార్చి ౧౯వ తేదీన మరల విజృంభించినది, చుట్టుపట్టు గ్రామములు చాలాదూరమువరకు "లావా" ప్రవాహమువల్ల నష్టమైనవి, శిఖరమునుండి పైకెగచిమ్మబడిన పొగ, దుమ్ములవలన సూర్యమండలమునుకూడ కప్పబడి, అక్కడికి ౧౨౦మైళ్ళదూరములోయున్న బారిఅనే పట్టణము ఉదయము ౧౧గంటలకే చీకటిమయమై దీపాలు వెలిగించుకోవలసి వచ్చినది కోడిపిల్లలు ప్రొద్దుపోయినదనితలచి గూళ్ళలో చేరినవి. లావా ౧,౨౦౦ అడుగుల ఎత్తును, అరమైలువెడల్పువరకు చిమ్మబడెను, ప్రస్తుతమువిశాంతించి రాకపోకల కనుకూలమగు ఏర్పాటు చేయుబడు చున్నవని వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

శ్రీహరిసర్వోత్తమరావుగారి షష్టిపూర్తి

గుంటూరులోని యల్. వి. ఆర్. అండ్ సన్సు క్లబ్బులో శ్రీ చట్టి నరసింహాచార్యులుగారి అధ్యక్షతలోనిన్న జరిగిన సమావేశమున శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. గారిషష్టి పూర్త్యుత్సవము గుంటూరులో జరుపుటకు తీర్మానించిరి. అందుకై ఒకసన్మాన సంఘము నేర్పాటుచేసిరి

దానికి శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారధ్యక్షులు, సర్. విజయ, డాక్టరు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, చల్లపల్లి రాజా, ఉయ్యూరు కుమారరాజా ఇంక ౧౧ పెద్దలు పాధ్యక్షులుగను, అరవపల్లి వెంకటాద్రిగారు కోశాధిపతిగను, నాళం నాగభూషణం, జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రి బి. యస్, గురువారెడ్డిగారు కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి,

షష్టిపూర్త్యుత్సవ సమయమున శ్రీ హరి సర్వోత్తమరావుగారికి ఆంధ్రాంగ్ల భాషలలో సన్మానసంచికను, సన్మాననిధిని సమర్పించుటకు తీర్మానించబడెను,

సన్మాన సంచికకు దిగువ సంపాదక వర్గము ఏర్పాటు చేయబడెను.

ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకట రంగయ్యగారు ఎం. ఏ. ప్రధాన సంపాదకుడు,
డాక్టరు పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచార్యులుగారు,
సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్,
డాక్టర్ మారేపండ రామారావుగారు. ఎం. ఏ, పి, కొండారెడ్డిగారు, డి. యల్, యస్.
ఉ. భా. ప్ర. వద్దమూడి వెంకటరత్నంగారు,
పాతూరి నాగభూషణంగారు డి. యల్, యస్,

(సమావేశకర్త)

అఖిలభారత పద్మశాలి అష్టమమహా సభ కార్యవర్గ సమావేశము తేది ౩-౪-౪౪ తారీఖు గురువారము మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు ... రెండంతస్తుల బొంబాయి కామాటీపురా ... (భావనాబాగ్) లో జరుపబడును. కావున కార్యవర్గ సభ్యులెల్లరు సకాలమునకు తప్పకరాకోరుచున్నాము.

అ. భా. ప. మహాసభ కార్యదర్శి.

భారతీయ విభేదాలే ప్రభుత్వాశ్రయం

కేంద్రశాసనసభలో ఆర్థిక చిత్తుశాసనముపై మాట్లాడుచు, సర్ యామిన్ ఖాన్ గారు భారతదేశ రక్షణనియమావళియందు మార్పులు చేయుటానికి ఒకకమిటీని ఏర్పాటుచేయవలెనని సూచించిరి. ప్రభుత్వవ్యయములలో తగ్గింపుచేయుటకై సభవారి తీర్మానమును జ్ఞాపకము చేయుచు, రక్షణవ్యయములలో ప్రతిశతి ఎంతయున తగ్గించినను ఒకకోట్లు రూపాయిలు మిగిలిపోవును. యీ శాఖపై చాలా వృథావ్యయమగుచున్నది. సివిల్ రక్షణశాఖవారు సుమారు ఒకకోటి రూపాయిల కంటకములు ప్రత్యేకముగా తెచ్చించినారు. అవి నిరుపయోగమైనవి.

కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు పక్షాలవారి ఐక్యతను గురించి సభలో కొందరిప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చుచు, యామిన్ ఖాన్ గారిట్లనిరి. ఈ రెండు పక్షములవారికి ఐక్యత ప్రభుత్వమువారి దురంత చర్యలే కారణము. (ఆర్థికసభ్యుడు:- దీనికి మీరు కృతజ్ఞత గల్గియుండాలి) అవును. ప్రభుత్వము చేసిన తప్పులకు మేము కృతజ్ఞులమే. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము తమచర్యలచేత, యిదివరకు 'మీ మీ విభేదాలను తొలగించుకోనిరండి, స్వరాజ్యమిస్తాము' అని చెప్పినప్పటికిని వారు హృదయపూర్వకంగా చెప్పలేదని, వ్యక్తమైనది. వీరి విభేదాలనుండియే వారు లాభము పొందదలచినారు (హర్షధ్వనులు) భారతీయులలో సంఘీభావమేర్పడకే గూడదని వారి యాశయము, ఐక్యతఏర్పడే సూచనలేవన్నా యున్నయెడల, వాటినిచెరచుటకు ప్రయత్నము జరుగుతుంది. (కాంగ్రెసుసభ్యుల హర్షధ్వనులు)

అఖిల్ చంద్రదత్తగారు క్రొత్త పన్నులను వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు సివిల్ రక్షణ కార్యాలయ భగ్నములు యిట్లువివరించిరి. ఇండియాకురక్షణ ఏర్పడ్డది వాస్తవమే. కాని దానికిబదులు అనేకమంది తిండికిలేక, యిండ్లులేక, రోగగ్రస్తులై ప్రాణములు కోల్పోయిరి. అసంఖ్యాకమైనపశువులు చనిపోయి పాలు పెయ్యి ధరలు హెచ్చిపోయినది, వర్తకులకు తమ వృత్తిస్వాతంత్ర్యం అంతరించిది. న్యాయాధికారుల మార్గానికి అడ్డు చెక్కవచ్చినది, ఆర్డినెన్సు రాజ్యం తాండవిస్తున్నది, రాజకీయ ప్రతిష్టంభన మున్నదిఉన్నట్లు గానే యున్నది, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య మడుగంటింది, యుద్ధసంబంధ విషయాలకే కాక, సాధారణ రాజకీయవిషయవార్తలలో గూడా సెన్సారు పరీక్ష అధికమైనది, ప్రభుత్వానికి ప్రజలకూమధ్య అపనమ్మకాలు వృద్ధిఅగుచునే యున్నవి,

శ్రీమతి రాధాబాయిసుబ్బరాయన్ గారు ప్రభుత్వచర్యలనువిమర్శించుచుయిట్లుచెప్పిరి. "బ్రిటిష్ వారు తయ్యాలను సృష్టించి, వాటిని నిర్జించేయత్నంలో, అశ్రుబాష్పాలతో లేగలకాళ్లు విరిగినవన్నట్లు, భారతదేశాన్ని త్రొక్కి బాధిస్తున్నారు, బ్రిటిష్ వారు హిట్లరును, టోజోనుసృష్టించారు, వారిబారినుండి తప్పించుకోవటానికే మరల పోరాడుచున్నారు, ఈ దేశంలో వారు క్రొత్తగాసృష్టించిన వస్తువు 'అధికచలామణి,' దీనితో పోరాటంలో భారతీయులు హింసింపబడుచున్నారు, (నవ్వులు) ఇది సామ్రాజ్యవాదమే కాక, అదిగూడా భారతీయుల లాభానికే, (యింకానవ్వులు) ఇప్పటిఆయవ్యయాలుంచనాచూస్తే ప్రతివారికి తప్పేది యింత మాత్రమే,

టీ, కాఫీ, పొగలపైన వేయబడిన పన్నులను విమర్శించుచు, "మనఆర్థికమంత్రిగారిఆద్భుతమైనది ప్రాణము చూస్తేయున్నది, శతాబ్దాలతరువాతమహమ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ ప్రకటించిన దైవచ్చినాడా అనిపిస్తుంది" అని అనెను, (నవ్వులు) బెంగాల్ నందలి దుస్థితిని గాంచి అచటి యూరపియనవర్గాలు వారికి గూడా మనస్సులుకరిగి, కేంద్రప్రభుత్వాదాయమునుండి ఉదారముగా సహాయముచేయుటకై సిఫారసు చేశారు, కాని యీ ఆదాయములో వీరికొక్కపైసా గూడా చేరలేదు (నవ్వులు) "దేశము యొక్క రాజకీయపరిస్థితి అధ్వాన్నముగా యున్నది, ప్రజాబాధ్యతగల ప్రభుత్వము చేయు వ్యయము పైననే ప్రజలకు నమ్మకముండగలదు, దేశమందలి వివిధపక్షాలవారు యిదివరకు తమ మధ్య ఏర్పడ్డద్వేషాలన్నప్పటికి విస్మరించుకొని ఏకాగ్రంగాయుంటే ప్రభుత్వమువారి సహకారముతో ప్రస్తుతక్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కొనే ప్రయత్నం చేయవలెను, రాజకీయప్రతిష్టంభన తొలగించనట్లయితే పరిస్థితులు యింకా విషమించగలవు, ఇంకమీదనైనా సహృదయతతో ప్రభుత్వము వారు ప్రజల యభిప్రాయమును ఓటుద్వారా తెలుసుకొనటానికైనా (ఫ్రాంచైజ్)నకు కట్టుచున్నాను, (వారు చేస్తారా? అని ఒకరు) వారు చేయకపోతేను, కాంగ్రెసువారు యిదివరకువలెనే హింసకు భయపడక స్వాతంత్ర్యసమరము సాగించగలరు" అని శ్రీమతి సుబ్బరాయన్ సతిగారు పలికిరి,

---

శ్రీదత్తాత్రేయనిలయం

ఉన్నవగ్రామములో బ్రాహ్మణయువజనసంఘము వారిచే స్థాపించబడిన శ్రీదత్తాత్రేయనిలయమునకు నూతన యెన్నికలు 2-5-344 నజరిగి ఈ క్రిందివారిని కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులు గాయెన్నుకోవడ మైనది.

డాక్టరు శ్రీ-గుడిపల్లి ఆచరయ్యగారు.అధ్యక్షులు
శ్రీ ఉన్నవ వెంకటరమణయ్య-ఉపాధ్యక్షులు
శ్రీ పెరూరు నాగభూషణము గారు-కార్యదర్శి
శ్రీభండారంవ్య శివాశాస్త్రి సహాయకార్యదర్శి
శ్రీ పుష్పవనము వంత రావు గారు భాగవతులవీరభద్రశాస్త్రిగారు భండారంసూర్యనారాయణ శర్మగారలు డైరెక్టర్లుగా యెన్నుకోవడమైనది.

స్వభాషను!: పాల్గుణబ,గంఆదివారం ప్ర. గ౩౹౬౩ అర్థిదేశోస్తు శారీపన నందివనపర్తిలోవిమలకారంసనాతన సభ పదియొనమిది వర్షికోత్సవము చిత్తూరుజిల్లా శివగిరి ఆశ్రమ చిత్రదాసు సం॥ పాల్గుణసు,గంఆ నైజాముల భగవత్ గీత సభ రుపుతామనికొండూరు లక్ష్మయ్య సాకేత్ చింతపట్ల గారు నాప్పకొచ్చి నందివనపర్తిలో శిద్ధేశ్వర దేవలయం ఓంకారస్వామి దేవలయంలో పెండిచి లక్ష్మయ్య తానంకము సూర్య నారాయణస్వామి కొండూరు లక్ష్మయ్య పిలుపించినారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మళ్లయాళ స్వామి హన్వమిరి వార్షికోత్సవ భగవత్ గీతసభ జరిగినసమయ రామజోగన్నలగద్ద సత్య నారాయణ ఓ-బి-యెగారు వుపన్యసించినారు రాజబహాదర్ వెంకటరామరెడ్డి ఓ-బి-యె-భగవత్ గీతసభకు హోచ్చివిసలీపలకుఅన్నదానం చెయించిరి పాల్గుణ బ,,౩ అదివారంపచూస్తే ఆయనది గర పండొమ్మిది సనాతనసభ తారణనామసం,,పాలుణబ,,గం౹రోజు యిదుపూరులో జరుగగలదు. పిల్లూరుజిల్లా ఆగ్రోముల॥

గోలకొండ గ్రంథాలయం

ప్రణయసామ్రాట్

ఇదిఒక ఆతినవ్యరచన. హాస్యరస ప్రధానమైనది యువ్వన ప్రారంభంలో యువకుల అభిరుచులను చర్యలను నిరూపించుట యుద్దేశ్యము. కథావస్తువు నవ్రస్తుత కాలమునకు అనుకూలముగా, కేవలము హాస్యము కాదైనది జీవితమునకున్న పిరిమగచేయున్నది.

కానిపాత్ర పోషణచాలదు. చివరవరకూ ఇందులోనిమనుష్యుల శీలములకురుగు ఒకువారి సంభాషణలు,పోకడలు తోడ్పడవు. సాధారణముగా కావ్యమునందు వివిధవ్యక్తులకు ప్రత్యేక శీలములు పోకడలుండును. శీలములలో ప్రత్యేకత స్పష్టముగ చూపబడ లేదు. దీనికి విరహాగ్ని వ్యామోహము చాలనరసు నష్టమవచ్చినదని చెప్పవలెను. అందరి మాటలలోను హాస్యమును చూపి సంభాషణ యొక్క ఔత్యమును పోగొట్టినారు. అందరిమాటల వల్ల తెల్లమవుచున్నది, అందరునూ Irresp o n sible మనుష్యులే యని.చిట్టచివరలో హాస్యము అవహాస్యముగా నవహాస్యముగాకూడ తయారైనది. ఒకచోటలో free lovesociety అన్న మాటను క్లుప్తపరచి,F. L. Society అని వ్రాసిరి. ఇదికాలవీటులకుపు హాస్యమునకు యేకాక, పాత్రయొక్క-యు, కావ్యమందలి పరిస్థితి (Situation) యొక్క-యు గౌరవమునకు బాధాకరము. వారివరకోసం వివ్చినట్లు తనాటక రచనలో హాసమున్నటిన సందేహమున్నదిగాని, అటి కావ్యములో దక్కడను కనుపించదు. అవివాహిత ప్రేమకన్న వివాహిత ప్రేమయుక్తము. స్త్రీపురుషులకు పెండ్లియాడి సంతమాత్రమే ప్రేమకు,స్వాతంత్ర్యము మనకుప్రతిబంధకమనురావని చూపనుద్దేశ్యము కవికి కానిఅది యిందుచెప్ప బడినదిగాని, చూపబడలేదు

అంకములు కథయందలి వివిధ్యాయ ప్రాముఖ్యతలుగలనన్ని చేశములకొప్పనట్లువిభజింపవలెను. అంకముల మధ్యక్రమము చెడకూడదు అంకములుక్రమ క్రమముగాClimax కుదిసికొని పోవలెను తdevelop ment దాదాగాన్పించదు చిట్టచివరిఅంకము "వరకథలోని ఉద్దేశ్యం కనుపించదు అందుచేమొదటి నాలుగంకములును పనిలేక కాగితంసిరాఖర్చు పెట్టినట్లు వ్రాసినట్లున్నది

కొన్నిచోట్ల సంభాషణలు చాలవింతగ నున్న విప్లవ సంభాషణలు, సామాన్య సమాజములో మెలగు మనుష్యులు చేసిరివిగాక కవిగారు భావోన్మాదంలో చేసిన చేమాయనునుమానము కల్గించును

అన్నిటికన్న శోచనీయమైన విషయము, కవిగారుఒకచోట తనతెలుగుపై ప్రేమను వధురించె తెప్పించినారు డైరక్టరుతో సంభాషణలో అట్టి తమరేకమ్మ 'హోమ్'అభ్యాసము రించుకొనుట చాల యసహ్యముగ నున్నది ఇదితెలుగుకవిని చెప్పుకొనుటకు గావలసిన అత్యుమోతేకు. కొందర పరిశీలు పుస్తకము ప్రచురించుటకన్న మరికొంత కదవాడి,ఇంతకన్న మంచిరచన చేసిన బాగుండెడిది.

నిజామాంధ్రీయ శ్రీతారణ సవత్సర పంచాగము

కర్త. వేంకట రాజేశ్వర జోషీగారు.

ప్రాప్తిస్థానము కర్త,శంకరంపేట తా॥ ఆందోలు,మీరు సుప్రసిద్ధ పంచాంగకర్తలు ఎల్లప్పుడు సుపంచాంగములను రచించుచున్నారు. మంచి పంచాంగము తెల్లపుండ ఎన్నోతప్పులుండి యున్నది. సికింద్రాబాదు చందా నారాయణ శెట్టికంపెనీలోనుకూడ దొరకును. ముందుసంవత్సరం సుభిక్షముని యు, ధరలుపెరుగు నవియువ్యాపారులలాభించురనియు వ్రాసినారు పంచాంగాల మాటలను ధ్వంసము జేసేప్రపంచ శక్తులకుదేశ్యసు కూడా బద్ధకర్యే ఒట్టివిచిత్ర పరిణామాలు దినదినం చూస్తున్నాము. రైతులకు వ్యాపారులకు గండాలు లేకుండే ఆదేపదివేలు లాభమగు అర్థమూకాదు కవాటిని జోష్యులుయందు సంవత్సరాంతము వరకు బ్రతికిన వారుకొందిజరిపినా ఎంతనిజమో చెప్పగలగుదురు.

బలవంతపు సేద్యం

పశ్చిమ బొంబాయికంపెనీకులలోని మూలమలలో ఆహార ధాన్యములు తప్పకపండింప బట్టు చేయుటానికి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఒకచిత్తుశాసనము తయారు చేయుచున్నారు. ఈ శాసనానుసరించి రైతుభూమిలో ఎంతభాగము ఆహారపదార్థాలకు, యితరపైరులకు వేయవలయునో నిర్ణయిస్తారు, యిందుకు వ్యతిరేకంగాచేస్తే శిక్ష ఈ శాసనాభిప్రాయం సాధ్యమైనంత ఎక్కువ భూమిని అహారపదార్థాల ఉత్పత్తికి వినియోగించటమే.

కలకత్తాలో మిలిటరీవారు మోటారులను చాలా మొరటుగానడిపినందున అవి ట్రాంబండ్లతో ఢీకొని చాలామందికి ప్రాణాపాయము సంభవించినదని, ఈకారణమువల్ల ఒకనెలలో ౭౦౩ మంది ప్రాణములుపోయినవని కలకత్తా ట్రాంకంపెనీ వారు కార్పొరేషను వారికి ఒక లేఖలో వ్రాసిరి-

వెఱ్ఱివెంగళప్ప కవితే

కళారాధనము.

అలంపూరుతాలూకా గోలకొండపత్రికా విశేషకులు శ్రీ వెంకటప్ప 0/0 గోలకొండపత్రిక అని నాటకజాలు ఇటీవలనే పంపినారు. అందలి కవయాల వినోదంగా ఉండినందున వాటిని ఆ విశేషకులు వ్రాసినట్లుగానే యిందు పుదాహరించుచున్నాము.

"మా అలంపూరుతాలూకా ప్రజలు అనుముఖ్యముగా రెడ్లు సుందిశాభిరోచులు. ఇటీవల ఉండవెల్లి గ్రామానికి సీ.యస్.ఆర్. అంజనేయులు, సినిమానటులు, తమ భోగపుసానిని మరికొందరి నటులను పిలిపించి రెండునాటకాలాడించినారు. 3000 కల్లారకు పైగా వసూలయ్యెను. అదేవిధంగా శ్రీవారు వెల్లావురమనే గ్రామములో రెండాటలాడగా రెండు కల్లారు వచ్చెను. మమ్మెచ్చుకప్పుపట్టేవారుకే అన్నివచ్చిన చిత్రసర్వాధు అటుగాండ్లుకుండక అద్దాలిడ్డిగా ఆడినారు. పాడినారు. తమ కంట్రాక్టుమొత్తము బోలిలలో నింపుకొని వెళ్లిపోయినారు. ఇంతంతగా విశేషముగా లేవు కాని మా తాలూకాలోనే కొందరు నాటకాలు నేర్చుకొని కొన్నినాటకాలు ఈయూరులలో ఆడినారు. ఆమచ్చట్లు విన్నతర్వాతమీరు తప్పకుండా మాతాలూకాజనుల కళారాధనను మెచ్చుకొని తీరుతారు. సావధాన చిత్తులై అవధరింపదగు అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా నాటకపరింపంబోవు వాట్లువినోదాలెట్టి వనగా—

నిజమైన అశ్వమేధం.

మా తాలూకాలోని తక్కశిల అను గ్రామములో తాలూకానాట్య మండలివారు అవకాశనాటకంఆడినారు అందు శ్రీరాముని అశ్వమేధరంగమువచ్చినది. ఒక గొల్లయువకుడు ఒకరేబోస్తురముకు రంగమెక్కించితే వీరకట్టి కట్టు. నేను ఆసలు గుర్రాన్ని తెస్తాను చూడు అని ఊర్లోని పట్వారీ గుర్రమును తీసుకొనివచ్చి రంగంలో నిలబెట్టినాడు. వనంవలె కదలించవలెనని పెట్టిన మొలకలుంపట్టును నిశ్యపికాడక్కి వరతిమ్మలో నుండినగుర్రం రంగంలోకిరాగానే మొలకలనంతా కొరికివేసింది. జనాన్ని దీపాలనూచూచి బెదరిపోయింది మొండటనేసుమూవులాడుతున్నా కట్టైనా ద్దీ కొండెదు మాత్రమురంగంలో విసర్జించినది. అవకుకులు బాణాలుకేయగా ఒకటిగుర్రానికితగిలి ...కేసుంది. అప్పుడె ఒకతన్ను తన్నింది. రంగమంతా రొంగిరింది అద్దాలుగురగొట్టింది. దీపాలుపగులగొట్టింది వాన్ని పట్టేవరకు అశ్వమేధయజ్ఞమంతటి పనికావలసివచ్చింది. ప్రేక్షకులుకూడా నాటకరంగమెక్కి దాన్ని మర్దించి వెళ్ళగొట్టించవలసివచ్చినది.

నారదమహర్షి.

ఒక నాడుబల్లాపురములో నాటకం.అపూరియువకులే నారదమహర్షి వేషం వేసినాడు. అతడు త్రయ్యావళ్రుడై భరతుని త్రిభంగివిలాసాన్ని పుట్టిన నాటకుండే పొందినవాడగుటచేతఆతడం ఫల నా అని ప్రేక్షకులు వెంటనేగుర్తించినారు. అతనిగొంతు కాకఘూకములని చెవరించునట్టి. తాంబూరాపట్టుకొని ఒకపాటపాడినాడు. మొదటిదర్జా కుర్చీలో ప్రతయింటివంటిపంపించుకొన్న కుర్చీలో కెక్కట్టు కొనకుండాకూర్చున్న పటేలుగారు ఒన్సుమోర్ అని కేకవేసినారు. మొదటి దర్జావారు అట్లా అంటే మరోకమారు పాడితీరవలెనని తాలూకాలోని రసికులేర్పాటుచేసిన కళాశాసనం. అయితే యీవన్సుమోరు సచేష్టను చేసినదని నారదుడు గ్రహించి పాడలేదు. పటేలు అర్థాలను సరించుకొనివన్సుమోర్ అనిమరింతగట్టిగా కరుచున్నారు. ఇదేసో అవంతులాగావుండని నారదుడు పద్యాలోనికి ఒక గంతువేసినాడు. కాని తనకుర్చీచివ్వకు దోవతికట్టుకొని బోదిగిలబడినాడు దోవతి కగమూడిపోయినది. దాపువద్ద తెచ్చిన సారకాయ తంబూరా వక్కలైనది. గద్దం మీదికి మీసాలుకి కేలాడ బడినవి. అందరు చప్పట్లు కొట్టినారు.నారదుడు ధోవతి సవరించుకొనలేదిపద్దిగిలించుచు ఆ తర్ధానమైనాడు

కరుడగర్వ భంగము.

మరొకనాడు మరో గ్రామములో గరుడగర్వభంగ నాటకమాడుతూ ఉండినారు.గరుడునిపాత్ర ధారితన పార్టునుసరిగాకంఠపాఠంచేసినవాడుకాడు.తెరలో పలమరచిన భాగాలనుఅందించే(Prompter) వాడు వినుకుకొని పార్టు అందించే మధ్యలోఒకే ముండాకొడుకా,ఇదేమిరోగమునీకు అని అన్నాడు. గరుడుడుఅదికూడా తనకుఅయొకటి పాత్రధారితో అనవలసినభాగమే అనుకొని"ఒరేముండాకొడుకా ఇదేమిరోగమురా నీకు" అనిఅనేసినాడు,ఇక అసలు నాటకం మొదలైనది. "ఒరే శెధవా, ఎవడురా ముండాకొడుకు నీవునీయువ్వనీతాత" "నోరుమూస్తావా లేనాగాడిదా." "తంతానుచూడు" "అందు కొరకేగాడిదా అనిపిలిస్తిని" ఇంకేముంది చేతుల లోనిగదలుకదలినవి. ఒకరిపైఒకరు ప్రయోగించినారు. అవి బాగువున్నవితో ఉబ్బుగా పెట్టిపైన రంగుకాగితా లంటించినవి.అందుచేత తలలకు మారుగా గదలే పగిలిపోయినవి.తుదకు ప్రేక్షకులు వెళ్లియుద్ధము ఆపినారు.గరుడునికి నిజంగాగర్వభంగమైనది.

కొత్తసీతమ్మ

అంగనవాయిఅనే గ్రామములో ఒకనాటకం ఆడినారు.దానిలో సీతపాత్రకు గానుకర్నూలునుండిఒకబోగము దానిని తెచ్చినారు దానికేమీ న్నీ రాదు. పాత్రధారి దానితోతగవుపెట్టుకొన్నాడు.దానితోబోగముది లేచిపోయి మాయమైనది. దానికై మాకికేను దీపాలుపట్టుకొని బొళ్ళులంతా, డొంకలంతా వెదకినారు. తుదకుఅదిఒక రెడ్డిగారికి కొకొక్క కళారహస్యములు గోప్యముతో చూసితిబంధములు పాఠం నేర్చుకొనుచున్నట్లు పరిశోధన ఫలితముగా తెలుసుకొనిరి. అప్పటికి రెండుగంటల రాత్రిఅయింది ఇంకేమిజేయవలెను దేవుడా అని ఆలోచించు కొనిరి.తుదకు యీవిలేఖకున్నే ప్రాధేయపడినీతా వేషంవేయించి నాటకం ప్రారంభించిరి.నాకు పార్టురాదు.అందుచేత సొంత కవిత్వం మొదలుపెట్టినాను అవకుశులనుపిలిచి ఒరేనాయనా మీరారాముడు పాడినపాటపాడండి ఏదీమొన్న పాడినపాట పాడండి అనివారిచేకొన్నిపాటలుపాడించికాలక్షేప జేసినాను.అవకుశులువచ్చిననాటకం పాటలను నాల్గైదింటినేపాడి వారుఇంకాపాడండి అంటే యేమి పాడుతారు. తుదకు చల్‌చల్ రె నౌజవాన్ పాటనూ అచ్ కేల నివా కోనుమెరా కృష్ణకనయ్యా అనే పాటనున్నూ పాడి కొత్తసీతమ్మ ఇకమాకుపాటలురావు. సీత పార్టురాదు. మమ్మిందుకు చంపుక తిట్టాపులని అన్నారు. సభంతా రసాభాసమైనది.

ఇవి మాతాలూకా భరతరస విశేషాలు. ఇతరప్రాంతాల వారున్నూ ఈరసాన్ని కాస్త స్వీకరిస్తారని అనుకొంటున్నాను."

చందాదారులకు సూచన

మాకార్యాలయమునకు పికాయతు ఉత్తరములు వ్రాసేవారు తమ చందా నంబరు లేక రూపాయిలు చెల్లించిన తేది తెలుపవలెను. అట్టివాటికే జవాబు వ్రాయనగును. మా జవాబు కోరువారు జవాబుకార్డుగాని స్టాంపులుగాని పంపినచో జవాబు వ్రాయబడును. తమ చిరునామాలు సరిగాను విడి విడిగాను వ్రాయండి.

ఇట్లు

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

మ. ఘ. వ. నిజాం స్టేటు రైల్వే

1 ఏప్రెల్ 1944 నుండి అమలులోనికి వచ్చు ప్యాసింజరుబండ్ల రాకపోకల కాలముల సంక్షిప్త పట్టిక

పెద్ద లైను

		2 ప్యాసింజరు	78 రైల్ కార్	22 మిక్సు	4 ప్యాసింజరు	10 రైలు కార్	12 ప్యాసింజరు
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
				పర్లి వై- జ- నుండి		బీదర్ నుండి	
వాడి	పో	3 30			12 34		
వికారాబాదు	రా	6 23		19 2	15 18	16 47	
	పో	6 35		19 32	15 26	16 57	
బేగంపేట్	,,	8 4		21 48	16 42	18 8	
హైదరాబాదు	రా	8 21		21 58	16 59	18 23	
సి. జ.	పో	8 33	11 35	22 16	17 9	18 44	19 34
సికింద్రాబాదు	రా	9 5	12 2	22 40	17 42	19 11	19 58
	పో	9 45	12 8				20 15
భోంగిరి	,,	10 52	13 8				21 16
ఖాజీపేట్	రా	13 7	14 52				23 12
						14 మిక్సు	6 జి. టి. ఎక్స్‌ప్రెస్
బల్హార్షా	రా						21 35
							ఢిల్లీ నుండి
	పో					16 25	22 0
ఖాజీపేట్	రా					23 5	3 12
						8 మిక్సు	
	పో	13 23	14 58			0 20	3 49
వరంగల్	,,	13 34	15 8			0 34	4 1
డోర్నకల్ జంక్షన్	రా	15 28				3 33	5 43
	పో	15 50				4 5	6 2
బెజవాడ	రా	19 0				7 55	8 40
							మద్రాసు
	పో						9 5

		1 ప్యాసింజరు	7 మిక్సుడు			5 జి.టి. ఎక్స్‌ప్రెస్			77 రైలు కార్
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
బెజవాడ	రా					17 30			
						మద్రాసు నుండి			
	పో	5 50	20 0			17 55			
డోర్నకల్	రా	9 10	23 36			20 20			
	పో	9 40	23 52			20 48			
వరంగల్	,,	11 41	2 56			22 38			17 0
ఖాజీపేట్	రా	12 2	3 20			22 50			17 11
			13 మిక్సు						
	పో		5 10			23 33			
బల్హార్షా	రా		12 5			4 50			
						ఢిల్లీకి			
	పో					5 15			
				11 ప్యాసింజరు					
ఖాజీపేట్	రా								
	పో	12 32		4 10					17 16
భోంగిరి	,,	15 19		6 10	3 ప్యాసింజరు		9 రైలు కార్	21 మిక్సు	18 53
సికింద్రాబాదు	రా	16 35		7 22					19 56
	పో	17 47		7 37	9 25		10 28	5 55	20 0
హైదరాబాదు	రా	18 11		8 5	9 54		10 53	6 18	20 25
సి. జ.	పో	18 28			10 6		10 58	6 38	
బేగంపేట్	,,	18 42			10 20		11 11	6 53	
వికారాబాదు	రా	20 18			11 55		12 25	8 55	
	పో	20 38			12 18		12 30	9 25	
వాడి	రా	23 35			15 15		బీదర్‌కు	పర్లీకు	

బండ్లు బ్రాంచి లైనులు

వికారాబాదు, పర్లి - వైజనాథ్ శెక్షను

		16 మిక్సు	9 రైలు కార్			10 రైలు కార్	22 మిక్సు
		గం. ని.	గం. ని.			గం. ని.	గం. ని.
		సికిం బా నుండి	సికిం బా నుండి	పర్లి వైజనాథ్	పో		7 10
				మొహమ్మదాబాదు బీదర్	రా		14 50
వికారాబాదు	రా	8 55	12 25		పో	15 0	15 28
	పో	9 25	12 30	వికారాబాదు	రా	16 47	19 2
మొహమ్మదాబాదు బీదర్	రా	12 39	14 10		పో	16 57	19 32
	పో	13 14				సికిం. కు	సికిం. కు
పర్లి వైజనాథ్	రా	20 40					

డోర్నకల్ జంక్షన్, సింగరేనికాలరీస్ శెక్షను

		16 మిక్సు			15 మిక్సు
		గం. ని.			గం. ని.
డోర్నకల్	పో	16 10	సింగరేని కాలరీస్	పో	19 20
సింగరేని కాలరీస్	రా	17 30	డోర్నకల్ జ,	రా	20 30

డోర్నకల్ జంక్షన్ భద్రాచలంరోడ్ శెక్షన్

		18 మిక్సు	20 మిక్సు			17 మిక్సు	19 మిక్సు
		గం. ని.	గం. ని.			గం. ని.	గం. ని.
డోర్నకల్ జంక్షన్	పో	9 30	3 54	భద్రాచలం రోడు	పో	12 31	7 0
భద్రాచలం రోడు	రా	11 36	6 5	డోర్నకల్ జంక్షను	రా	14 55	9 25

చిన్న లైను

			35 ప్యాసింజరు		41 పటేల్
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
ద్రోణాచలం	పో		11 30		15 50
కర్నూలు టవును	రా		12 40		17 10
	పో	37	13 10		
మహబూబ్‌నగర్	రా	ప్యాసింజర్	16 48	34 ప్యాసింజరు	32 ప్యాసింజరు
	పో	6 45	16 58		
హైదరాబాదు	రా	9 59	19 57		
యం- జి-	పో	10 2	20 10	6 0	16 12
సికింద్రాబాదు	రా	10 20	20 30	6 25	16 +2
	పో			6 48	17 37
నిజామాబాదు	రా			11 18	22 36
	పో	44		11 32	22 48
నాందేడ్	,,	మిక్సు		14 36	1 52
పూర్ణా	రా			15 24	2 35
	పో	17 0		15 42	2 53
పర్భని	రా	18 2		16 25	3 28
	పో	18 20		16 35	3 38
జాల్నా	రా	పర్లీకి		19 32	6 21
	పో			19 44	6 33
ఔరంగాబాదు	,,			21 40	8 11
మన్మాడ్	రా			1 0	11 15

		33 ప్యాసింజరు	31 ప్యాసింజరు		
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
మన్మాడ్	పో	2 48	15 0	43 మిక్సు	
ఔరంగాబాదు	,,	5 37	18 6		
జాల్నా	రా	7 31	20 15	పర్లి	
	పో	7 43	20 30	నుండి	
పర్భని	రా	10 22	23 14	3 15	
	పో	10 27	23 9	3 49	
పూర్ణా	రా	11 9	23 53	4 55	
	పో	11 27	0 11		
నాందేడ్	,,	12 12	0 49		
నిజామాబాదు	రా	15 19	3 50		
	పో	15 31	4 2	36 ప్యాసింజర్	38 ప్యాసింజరు
సికింద్రాబాదు	రా	20 29	14		
	పో	20 23	9 33	5 40	17 28
హైదరాబాదు	రా	20 40	9 58	5 50	17 43
యం. జి.	పో			5 57	17 47
మహబూబునగర్	రా			8 50	20 55
	పో			8 58	42 మిక్సు
కర్నూల్ టవును	రా			12 22	
	పో			12 45	17 55
ద్రోణాచలం	రా			14 5	20 20

బండ్లబ్రాంచిలైన్లు

పూర్ణా — హింగోలి సెక్షనులు

		45 మిక్సు			46 మిక్సు
		గం. ని.			గం. ని.
పూర్ణ	పో	6 0	హింగోలి	పో	11 15
హింగోలి	రా	9 35	పూర్ణ	రా	14 55

పర్భని—పర్లి—వైజనాథ్ సెక్షను

		44 మిక్సు			43 మిక్సు
		పూర్ణా నుండి			గం. ని.
		గం- ని	పర్లి-వైజనాథు	పో	28 48
			పర్భని	రా	3 15
పర్భని	రా	18 2		పో	3 49
	పో	18 20			పూర్ణా కు
పర్లి-వైజనాథు	రా	21 58			

నిజామాబాద్ — జానకంపేట — బోధన్ — సెక్షను

		50 మిక్సు	52 మిక్సు			49 మిక్సు	51 మిక్సు
		గం ని.	గం ని			గం ని	గం ని
నిజామాబాదు	పో	6 0	17 40	బోధన్	రా	8 50	20 15
బోధన్	రా	8 10	19 35	నిజామాబాదు	పో	10 45	22 15

నోటు—(ఈకాలములలో కొద్దిమార్పులు జరుగవచ్చును)

సికిందరాబాదు
1 మార్చి 1944

రైలు నెం	నిలబడవు	నిలబడును
33 డౌన్	జీవరాయి, కర్మాడ్ ఎల్లోరారోడ్, టనూర్,	అంకాయి
34 డౌన్		జీవరాయి, కర్మాడ్ ఎల్లోరారోడ్, టనూర్
3 అప్		గొల్లగూడ

ఆర్. హైదరీ,
ఆక్టింగ్. చీ. ట్రా. సూపరింటెండెంటు.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 తపాలీ రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-౧౦-౦ „
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరంచందా కల్దారు
విడి ప్రతి ౦-౧-౦
పాత ప్రతికి వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominionns

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Vol. 18 — No 88 | Published on every Monday and Thursday· Hyderabad·Dn· | 30 — 3 — 1944

నిరంకుశప్రభుత్వం తొలగిపోవాలె

భారతీయుల ఏకగ్రీవతీర్మానం

ఆర్థిక చిత్తుశాసనం త్రోసివేయబడినది

క్రొత్తఢిల్లీ, మార్చి ౨౭

ఆదివారమునుండి కేంద్రశాసనసభలో చర్చింప బడుచున్న ఆర్థిక చిత్తుశాసనము నేడు త్రోసివేయబడినది. శాసనమునకు ప్రతికూలముగా ౫౮ ఓట్లు, అనుకూలముగా ౫౫ ఓట్లు వచ్చినవి. ప్రభుత్వ వ్యతిరేక వర్గాలనుండి "ఉద్యోగమునుండి విరమించండి" అనే కేకలు, ఆనందధ్వనులమధ్య ప్రభుత్వ పరాజయం ప్రకటింపబడినది.

సైప్రసాయి గారి పతిమణి నేటిసభలో పాల్గొని చర్చలను కనుగొనుచుండెను.

శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు, శ్రీమతి పండిత ప్రొఫెసర్ ఎ. వి. హిల్, నవాబ్ యిస్మాయిల్ ఖాన్, డా॥ బి. సి. రాయ్ గారలు మొదలైన ప్రేక్షకులతో సభాభవనమంతయు క్రిక్కిరిసియుండెను. సభా ప్రారంభమున ఒక తమాషా జరిగెను. ఆర్థిక సభ్యులవారు సభాభవనమున ప్రవేశించుచు వ్యతిరేక పక్షము నారున్న వైపుకు పోబోవగా తరువాత శ్రీవత్స ... గారు శ్రీ ప్రకాశ గారుగూడ తలవంచుకొని అదే త్రోవ త్రొక్కిరి. ప్రభుత్వపక్ష నాయకుడిట్లు గ్రహించి వారిని సరియైనత్రోవపట్టించెను. ఆదరూనవ్విరి. చర్చలు ప్రారంభమైనతరువాత కాంగ్రెసుమరియు ముస్లిం లీగ్ పక్షములవారు కలిసి ప్రభుత్వముయొక్క అవకతవకలను, పక్షపాతచర్యలను, చెరిగిపోసిరి. (పూర్తివివరములు మందుసంచికలో యివ్వబడును)

విజయం నిశ్చయం

చర్చిల్ గారి ప్రసంగము

లండన్ మార్చి ౨౬

ఆదివారము నాటిరాత్రి బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి చర్చిల్ గారు ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితులు సింహావలోకనము గావించుచు యిట్లు పన్యసించిరి

అన్నిరంగాలనుండి శుభ వార్తలే ఎక్కువగా వచ్చుచున్నవి. మిత్రమండలివారి విజయము నిస్సందేహము, మన ప్రభుత్వాలు తలచిన అది త్వరలోనే లభించగలదు. ఇటలీలో మనకు అంజియో వద్దను, దక్షిణరంగమునందున విజయము చేకూరగలదు. లోమనక రాష్ట్ర ఉపము ... యింకా వరకు ... సైనిక దళము లను మనము రూపుమాపినాము. యిక మిగిలిన ... కొంత ... ఆచ్ఛాదనలో నిలిచియున్నవి, వీరిపనిగూడా కొద్దిలోనే తీరిపోయి, వచ్చినవారు చావగా మిగిలినవారు పలాయనం చెప్పగలరు.

హంగేరి రుమేనియాలలోను, తూర్పు మధ్యధరాసముద్రములోను వట్టిఅజిపి తప్పితే ఏమీ లేదు. అచటమనము యింకా చాలా పని చేయవలసియున్నది.

యూబోట్లవల్ల ఉపద్రవము మునుపటివలెనే యుండెను. కాని ప్రస్తుతము మనకావిమ్మును మన ఏమీభయము లేకుండా ఆయినందుకు మనము సంతోషించవలెను, సముద్రమునందలి ఏమైనను తీసివేయుటకై మనశాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టిన క్రొత్తపద్ధతులవల్లను, మైత్రి స్వైపరు నావలలో పనిచేసేవారిచాకచక్యమువల్లను యీబాధకూడా వదలిపోయినది. ఆ కేమి పరిస్థితులు తలక్రిందులైనవి. శత్రువుల గుండెల్లో గాలముపడ్డది. విరుటీంగ్ మనవిమాన ఉత్పత్తి ఎక్కువైనది. మన ఆమెరికామిత్రులు మనకంటెగూడ మించిపోయినారు. ఈరెండుకలిస్తే యిక అడిగేదేమున్నది.

రష్యాలోని సైన్యాలు స్టాలిన్‌గ్రాడునుండి సీవస్టర్ వరకు శత్రువుమాత్రో ముందుకువచ్చినారు ముందు నడచుచున్న వీరిసైన్యాలు ప్రతిను సమీపిస్తున్నవి. అంటే గత ఒక్కసంవత్సరములోనే ౧౦౦౦ మైళ్ళ దూరము శత్రువు తమను ... వారి యీ విజయాలు హిట్లరు వినాశనానికి తోడ్పడుచున్నవి. జర్మనుసైనిక సైన్యాలుగూడా రష్యా దాడికి ఆగలేక ముక్కలైపోయినవి

జపానువారు పసిఫిక్ రంగములో, ఆమెరికావారితో ... యిండియాప్రాంతాలకు వచ్చేటట్లయితే ... బలమైన నౌకాదళాన్ని ఆడ్మిరల్ సోమర్‌విల్లి గారి ఆధిపత్యములో ఏర్పాటు చేసినాము.

ఈసందర్భములో మీకొక హెచ్చరిక యివలసియున్నది. శత్రువును మోసగించుటకు, మన బలాలు బాగుగా ఉపయోగించుకొనుటకు అనేక నాటకాలు, నటనలు, వేషాలు వేయవలసి వస్తుంది. మనముగూడ శత్రువుమండి క్రొత్త క్రొత్త పద్ధతులు వాడుతను ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. బ్రిటన్ వాటికన్నిటికి తయారుగానే యున్నది. సైగశక్తివాలు, కనిపించుకొనుచున్న దేశాలన్నీ ఒక్కమారుగా మీదపడి, మానవజాతిస్వేచ్ఛ అటులనుగాయున్న యీ నాజీ ప్రభుత్వాన్ని రూపుమాపగలము.

ఏదో గెలుపుగాదు!

భూలాభాయి దేశాయిగారి ప్రకటన

క్రొత్తఢిల్లీ, మార్చి ౨౭

"ఆర్థిక చిత్తుశాసనాన్ని కేంద్రశాసనసభ త్రోసివేసింది. దీని అర్థము ప్రస్తుత ప్రభుత్వాన్ని త్రోసివేసినట్లే" అని శ్రీయుత భూలాభాయి దేశాయిగారు ఒక ప్రకటనగావించిరి.

"ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆయిన యీ తీర్మానము ఒక్కఓటు భేదముతోనే ఆయినదని ఎవ్వరూ భ్రమపడవద్దు. వాస్తవములో గూఓట్లకు గాను ౨౬ ఓట్లు వచ్చి జయము సంభవించినట్లే ఎందుకనగా, ప్రభుత్వపక్షమున ఇవ్వబడిన ఓట్లలో ౩౨ ఓట్లు ఏవర్గానికి ప్రాతినిధ్యమువహించక ప్రభుత్వముచేతనే తమపార్టీని బలపరచుకొనుటకై లెక్కకొరకై నామకరణముచేసి పెట్టుకొన్న సభ్యులవి. ప్రభుత్వానుకూలముగా ఇవ్వబడిన ఆ ౨౬ ఓట్లలోగూడా ... యూరపీయులవే. వీరి ప్రాతినిధ్యానికి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ప్రత్యేకవిలువ తప్పితే మరేమీ లేదు.

ఇంకొక విశేషమేమంటే, ఈసభాచర్చలలో పాల్గొని మనపక్షాన ఓట్లు ఇవ్వవలసిన ౧౨ సభ్యులను విచారణలేకుండా నిర్బంధమునందుంచి, వారి సభ్యత్వము రద్దుచేయబడినందువల్ల యీఓట్లుకూడ మనకు తక్కువైనవి.

అమెరికనులకు ఉపద్రవము

అమెరికా యుద్ధకార్యదర్శి హెన్రీస్టిమ్సన్ గారు ౨౩ మార్చి నాడు పత్రికావిలేఖరులతో మాట్లాడుచు, ఇటలీరంగములో క్యాసినో వద్ద అమెరికనుల స్థితి యింకను ఉపద్రవకరముగానే యున్నదని చెప్పుచు, మొదటిసారి యీ పట్టణముపై బాంబులువేసి పెళ్ళగొట్టినతరువాత జర్మనులు మరల ప్రవేశించి యుద్ధముచేయుచున్నారని, వారి ఎదురు దాడులుచూస్తే, జర్మనులశక్తి ఏమాత్రము తగ్గలేదని తెలియుచున్నదని చెప్పెను.

అట్లాంటిక్ చార్టర్ అరిగిపోయినది

వెస్టుమినిస్టర్ మార్చి ౨౩

కామన్సు సభలో ఒక సభ్యుడు "అట్లాంటిక్ చార్టర్‌ఏఏ దేశాలకు వర్తిస్తుందో యింకా చాలసందేహముగానున్నది దానిగురించి ఏమిచేసినారు?" అని ప్రశ్నించగా, మంత్రి ... ప్రశ్నించగా వారొక సమాధానముగా "ప్రస్తుత యుద్ధ పరిస్థితులనుబట్టి యిదిచెల్లకుండా అయిపోయినది. గనుక మిత్రమండలి ఐక్యరాజ్యాలవారంతా కలిసి తిరిగిపునర్నిర్మాణం చేయవలసియుంటుంది" అని చెప్పిరి.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు
(ఉగాది సమావేశము)

ఓరుగల్లు

ని. రా. ఆం. సాహిత్య పరిషత్తు ఓరుగల్లువారి యాధిపత్యమున ఉగాదినాడు సాయంకాలము ౫ గంటలకు హన్మకొండ బ్రాహ్మణవీధిలోని విద్యార్థి వసతిగృహమందు శ్రీ కాళోజి రామేశ్వరరావు గారి అధ్యక్షతన సాహిత్య గోష్ఠి జరిగెను.

శ్రీయుతులు ఉదయరాజు గొట్టిముక్కల యమకి యు గార్లపాటి మొదలగు సంస్కృతాంధ్ర పండితులు కవులు గోష్ఠియందు పాల్గొనిరి ఉదయరాజువారు తమ "పేకాట" అను ప్రబంధమునుండి ప్రాథమిక వర్ణాధ్యాయమును వినిపించిరి పేకలో నాలుగు వర్ణములకును చాతుర్వర్ణ్యము నకు, చతుర్వేదములకు పోలిక చెప్పుచు వారుచేసినపేకాట వర్ణనవారి ఆహ్వానపాండితీ గరిమను ప్రకటించెను

గొట్టిముక్కలవారు తమ "రంగనాయక" శతకమునుండి వినిపించినపద్యములలో భక్తిరసము కడు మనోహరము. వారిరెండవ కావ్యము (అసమాప్తము)లోని వసంతర్తు వర్ణనకడు పసందుగా నుండెను.

గార్లపాటి వారుతాత్త్వికులు వారు తమ దృష్టితో ప్రకృతి జీవుడు దేవుడు ఏకమనుఅభిప్రాయ విషయముగూర్చి వ్రాసిన పద్యములను వినిపించిరి. వాని యందలిగూఢార్థముతెలియ కున్నను పదముల కూర్పువిన సొంపుగా నుండెను. కవిగారు అర్థము చెప్పి అలోటును తీర్చిరి.

సభయందు పాండిత్యము భక్తి తత్త్వము చాటెడు పండితులతో పాటుఆధునిక యుగమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటకు గానుబాల నాయకకవియుగు (కవిపుట్టుక నెవ్వరో ... పర్యాయము) రమ్యముగా చదివిరి. వీరుచేసినకవి వర్ణన "మరి నుదేవుని పైతిరుగుబాటు"ప్రియము మూర్తీభవించిన తత్త్వముచక్కగా చాటెను. నిజముగా ఈతరుకు బాటునకుదేవుడెట్లు తాళగలడో చెప్పలేము వీరికాలుంచి నవయువ. గార్లపాటివారి నింనావ్యాజస్తుతిగ పోయెనేమో?

కాళోజి (నేను) వినిపించిన "ప్రాణసంభోగము" అనుగేయము మనవికమైన స్థితినిగను గట్టునట్లు చేసినదని చెప్పుకొనిరి, ఆదియుఁల మాత్రము తమ స్వరూపమునకన్యథా ప్రకటింప బడెననిగోరిరి

అధ్యక్షులవారుతమ ఉపన్యాసమున ఉదయరాజులవారి కవితాశైలి పాండిత్యము, గొట్టిముక్కలవారి భక్తిభావము గార్లపాటి వారితత్త్వము తెలిసికొన జాలకపోయినను అధ్యక్షులు గావుండి కోనుట చాలచిత్రముగా నున్నదని చెప్పి తమ నిరహంకారము ప్రకటించిరి మరియు గార్లపాటివారుతమ పద్యముల అర్థముచెప్పుటచే కొంతలోపము తీరెనని. గొట్టిముక్కలవారి భక్తితో పరవశుడనయితిననియు ఉదయరాజు వారిపాండిత్యము ప్రసిద్ధమనియు పేకాటయందు ఇంపనిజ్ఞానము వారుసాహిత్యమునందింత వైదుష్యము బడయుగల్గుట మహాశ్చర్యమనిరి. యుమ్మడివారి తిరుగుబాటు ఆధునికయుగపు మనోభావములను చక్కగా చాటెననిరి కాళోజిగారి "దేశపుగోడవ" నిజముకావనలేము అనిరి.తమను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొన్నందుకు కృతజ్ఞత తెల్పుచు ఉపన్యాసము ముగించిరి.

ఉగాదిసమావేశమునకై కొందివ్వవ భిటో ప్రకటనపంపులచే చాలమంది రచయితలు సభయందు పాల్గొన జాలరైరి ఇట్టిదినా గార్లపాటువల విషయమై వచ్చినఇబ్బందియే వినిచేలోసినవు. స్థానిక గ్రంథాలయ పాఠకులు సాహిత్యగోష్ఠికై స్థలము సంగ తేకనుటకును శోచనీయము. మేము అడిగినంతనే విద్యార్థి వసతి గృహము మనగోష్ఠి జరుపుటకు ఏర్పాటుచేసిన కనీసముమ్మల వారు ప్రశంసనీయులు చాలమంది రచయితలు రాకున్నను శ్రీడకు రాజా మరియు గొట్టిముక్కల వారల వంటిపండితులు పాల్గొనుటచే గోష్ఠియుత్సవము జరిగెను వారికిపరిషత్పక్షమున వందనములు

రష్యాలోసంయుక్త విద్యాపద్ధతి రద్దు

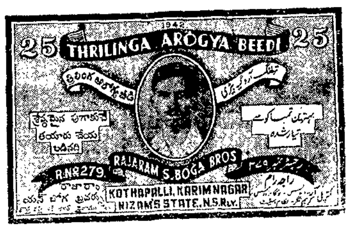
రష్యాలోని యుక్ యూనియన్ మొదటిరో జుల్లో స్త్రీపురుషులకు సమానముగా విద్య వలెనన్న అభిప్రాయము సాగుచుగా, బాలబాలికలకు కలిపిఒక పాఠశాలయందువిద్య నేర్పించు పద్ధతినెలకొల్పబడినది, ... ప్రతిపాదించిన ... స్త్రీ మే కప్పుమిగత వారికితిని చేయబడెను, సోవియట్ విద్యాధికారి యీవిషయము. వివరిస్తూ యింత మాత్రముచేత స్త్రీపురుష సమానత్వాని కేమి అంతరాయము కాదనిరి.

—o—

ఆరోగ్యబీడి

ఆనందమునిచ్చెడి ఆరోగ్యబీడీనే త్రాగండి

ఆరోగ్యబీడి అనగానే దానిగుణగణములు తెలియచెప్పవలసిన అవసరము లేదు. మాబీడీలు శ్రేష్ఠమైన పొగాకుచేమంచిదిటికే శుభ్రపరచిన కునీలకులతో బీడీలు తయారు చేయుటలో గొప్పఅనుభవము పొందినవనితాంద్రచే తయారుచేయించి బహుశ్రద్ధతో పరీక్షచేసినతరువాతనే ప్యాకింగుచేసి బజారులో అమ్మకమునకు పంపబడుచున్నవి. ఈబీడీలు త్రాగువారికిఅమిత ఆనందముచేకూర్చుచున్నమాట వేరుగా చెప్ప నక్కరలేదు. ఒకపర్యాయము త్రాగిచూచిన దాని సుగుణము ఆనందము మీకే తెలియగలదు. హైద్రాబాదుస్టేటులో విరివిగా సప్లయిచేయబడి అన్నిచోట్ల అమ్మబడుచున్నవి.

మ.ఘ.వ. నిజాం సర్కారువారిచే నెం. 279 క్రింద రిజిష్టరు చేయబడినది.

మాబీడీలు కొను నప్పుడంయాప్రక్కన ఉన్న ట్రేడుమార్కును చూచి కొనండి. నకిలీమాలును చూచి మోసపోవద్దు.

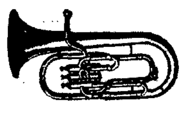
ఏజంట్లులేని ప్రతిదేశమునందును ఏజంట్లు కావలెను.

ఒకొక్కఊరికి ఒక్కఏజంటునే నియమించవచ్చును. శాశ్వతపడు మావ్యాపారస్థులకు మంచి లాభమును, అనుకూలమునకల్గుపద్ధతు లేర్పాటుచేయగలము మరలు ఈకిందిచిరునామకు వ్రాయండి.

ది చీఫ్‌ఆర్గనైజరు త్రిలింగఆరోగ్య బీడీకంపెనీ కొత్తపల్లి కరీంనగరు జిల్లా

ఏజంట్లు: హైదరాబాదు అండు శికింద్రాబాదు
చుంచు సత్తయ్య, హైదరాబాదు-దక్కన్.

అమృతం తింటే రుచి తెలుస్తుంది.

వివాహాలనిమిత్తం బెనారసీ చీరెలు తెప్పించియున్నాము. పేపరు చదవడముతోనే శీఘ్రముగా బయలుదేరి వచ్చి చీరెలు కొని ఆనందించండి.

ఆలస్యమైతే దొరకవు!

కె. బాలరాజయ్య

నెం 1569 ఇత్తడిబొమ్మవద

జేమ్సురోడ్, శికింద్రాబాదు

విశ్వాసమును కలిగించు

అంకాలు, అంకెలు

ఇరువదిమూడవ త్రైవార్షికవాల్యుయేషన్ నివేదికనుండి వ్యక్తమగుచున్నదేమన

మృత్యుసంఖ్య యందలి తగ్గుదల —

— వ్యయముల తగ్గింపు

మూడు సంవత్సరములకు నికరలాభము రు. 1,50,88,097

కంపెనీ చెల్లించవలసినమొత్తముపై పతికి 3

వంతుల వడ్డీ చొప్పున లెక్క చేసిన తరువాత

పాలసీదారుల రిజర్వ్‌లు అందువల్ల రు. 54 లక్ష లధికము

ప్రకటింపబడిన బోనసులు } పూర్తి జీవితభీమా పాలసీపై ప్రతి వెయ్యికి రు.12-8-0 సంవత్సరమునకు; ఎండోమెంటు భీమా పాలసీలపై ప్రతి వెయ్యి 3 సంవత్సరములకు

ఓరియంటల్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ఇండియాలో స్థాపన 1874 — హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

ది రాయల్ హోటల్

ఫోన్ నం· 3462 — హైదరాబాదు· దక్కన్

Khan and Sons

Printed and Published by ... Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A. L.L